Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Sąvaitraštis

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

Nr. 213 KETVIRTADIENIS, KOVO (MARCH) 3, 1938, TORONTO, ONTARIO METAI VII

Knygos Kolekcija

Trockio Agentai Nuodyjo SSRS Vadus; Sako Maxim Gorkis Buvo Nunuodytas

JEAN WATTS, Daily Clarion korespondentė, kuri Ispanijoj išbuvo veik metus laiko ir aprašinėjo, kaip Ispanijos liaudis ginasi.

TROCKIS UŽSIENINĖS ŠNIPIJADOS NARIU TAPĘS DAR 1921 METAIS

Išdavikai Žadėjo Atiduoti Priešams Sovietų Šalies Žemes

MASKVA, Kovo 2.—Šiandien čia prasidėjo teismas 21 išdaviko, kurių tarpe figuruoja A. Rykovas, N. Bukarinas ir kiti. Jie kaltinami suokalbiavime su Leonu Trockiu nuversti Sovietų valdžią ir įsteigti kapitalizmą.

Kartu su tuo iškeliama viršun, kad Bukarino-Trockio agentai, pagelba gydytojų—Levin, Kazakov ir Vinogradov—ir profesorio Pletnev, belaiko nuvarė į kapus Maksimą Gorkį, Kuibiševą, Mežinskį ir Dzeržinskį.

Esą susekta, kad Leonas Trockis užsieninių šnipu tapęs dar 1921 metais.

Tyrinėjimas parodo, kad tų konspiratorių grupė turėjo tikslą nuversti SSRS valdžią pagelba imperialistinių šalių intervencijos ir atsteigti kapitalizmą. Už talką jie žadėjo imperialistams atiduoti Ukrainą, Baltarusiją, vidurinės Azijos respublikas, Georgiją, Armeniją, Azerbaižaną ir nekuriuos apskričius tolymuose rytuose.

Tie SSRS žmonių priešai planavo kenkti SSRS valdžiai laike užpuolimo ant SSRS, kad SSRS pralaimėtų karą ir tokiu būdu būtų sunaikinta socialistinė tvarka, o atstatytas kapitalizmas.

Bukarino-Trockio klika susideda iš trockistų, dešiniųjų, zinovjeviečių, menševikų, socialistų revoliucionierių ir buržuazinių liekanų.

Visos Sovietų Sąjungos darbininkai ir valstiečiai baisiai pasipiktinę tais išdavikais. Jie reikalauja, kad teismas juos atatinkamai nubaustų.

OPOZICIJA PRIEŠ CHAMBERLAIN DIDĖJA

LONDONAS. — Praeitos sąvaitės pabaigoj Londone įvyko tūkstantis masinių susirinkimų, kuriuose susirinkę darbininkai ir visi kiti demokratijos šalininkai vienbalsiai pasmerkė premjero Chamberlaino užsienio politiką, kuria parsiduoda fašistiniams diktatoriams, ir reikalavo jo rezignacijos arba naujų parlamento rinkimų.

Darbo Partija su Darbo Unijų Kongresu išleido manifestą, kuriuo smerkia Chamberlainą ir visą nacionalės valdžios politiką, del perėjimo į fašistų pusę. Chamberlainą ir jo pasekėjus manifeste kaltina kaipo išdavusius Anglijos žmonių pasitikėjimą ir demokratinius principus.

"Jie Tautų Lygos desertyrai . . . Jie atsižadėjo principų, kurių laikosi Britanijos liaudis sprendžiant tarptautines problemas," šaukia manifestas. Visuose susirinkimuose tas manifestas skaitytas ir priimtas.

Francijos Liaudies Fronto valdžios tvirtas pasisakymas laikytis Tautų Lygos ir sutarčių padarytų su demokratinėmis šalimis kolektyviam veikimui del išlaikymo taikos su džiaugsmu užgirtas.

10,000 DEMONSTRACIJA

LONDONAS.—Londone įvyko 10,000 darbininkų demonstracija, kuri nešdama plakatus su šūkiais, pasmerkiančiais Chamberlainą, ėjo prie Italijos ambasados. Policija jų prie ambasados neprileido, bet pavelijo dviem asmenim įteikti rezoliuciją, kurioj pareiškiama, kad "rėmimas fašistų agresijų nebus toleruotas."

MOSLEY UŽGIRIA CHAMBERLAINO POLITIKĄ

LONDONAS.—Nežiūrint masinio pasipriešinimo, Anglijos užsienio reikalų ministeriu patvirtintas prohitlerinis lordas Halifax.

Tuo tarpu, kada visa Anglijos liaudis smerkia Chamberainą, jį ginti ir užtarti išėjo Anglijos fašistų vadas Mosley ir jo grupė.

Musolinis reikalauja, kad tuojau būtų sustabdytos Anglijos spaudos vedamos ant jo atakos.

BENNETTAS RENGIASI IŠEITI IŠ KONSERVATORIŲ VADOVYBĖS

OTTAWA. — Kad pasekmingiau perorganizavus konservatorių partiją ir atgavus žmonių pasitikėjimą būsimuose rinkimuose, pakartotinai plinta gandai, kad Bennettas rengiasi konservatorių partijos vadovybę užleisti kitam asmeniui, kuris dar nėra prasikaltęs Kanados liaudžiai.

Tuo būdu tikisi atgaivinti konservatorių partiją ir net būsimus rinkimus laimėti.

Šnipai Norėjo Išgauti Pasų Vykimui į Sovietų Sąjungą

NEW YORK.—Federalės valdžios agentai suėmė du vyrus ir vieną moteriškę, kaipo svetimos valstybės šnipus, vogusius Amerikos karo laivyno ir armijos planus.

Agentų tvirtinimu, pas suimtuosius rasta pakankamai dokumentų, kad būt galima suimti likusius šnipų lizdo narius. Suimta moteris yra vokietė, gyvenanti Dresdene ir dirbanti ant laivo Europa.

Vyras, Erick Glaser ir G. G. Rumrich yra amerikiečiai. Jiedu prisipažino vogę karines paslaptis ir perdavinėję tai moteriai, kai ji laivu vykdavo Europon, o iš ten ji atveždavo jiems instrukcijų. Nors spauda neįvardina valstybės, kuriai šnipai dirbo, tačiau leidžia suprasti, kad tai yra Vokietija.

Ši šnipų gauja paaiškėjo ir liko suimta kada E. Glaser norėjo išsiimti del 50 asmenų užsienio pasų vykimui į Sovietų Sąjungą šnipinėjimo tikslais.

DUPLESIS VEIKIA BENDRAI SU KONSERVATORIAIS

OTTAWA.—Plinta žinios, kad Duplesis eina su konservatoriais į bendrą veikimą, kad suskaldžius liberalų bloką Ottawoj. Manoma iki sekančių federalių rinkimų tą bendrą veikimą taip sustiprinti, kad Kvebeko provincijoj pergalingai laimėjus rinkimus sumušant liberalus.

SAN ANTONI, Texas. — Čia nuo vasario mėnesio pradžios streikuoja 5,000 darbininkų, dirbančių prie riešutų gliaudymo. Policija juos smarkiai puola norėdami streiką sulaužyti. Per 400 streikierių iki šiol buvo areštuota. Bet streikieriai gerai laikosi ir tikisi savo reikalavimus del pakėlimo atlyginimo ir unijos pripažinimo laimėti.

Sūnus, kuris motinai teikia didžiausį džiaugsmą. Tai Sovietų Sąjungos Raudonosios Armijos kareivis, kuris, kaip ir kiti, pasiryžęs ginti ne tik savo šalį nuo fašistinių užpuolikų, bet ir visų darbo žmonių reikalus, socializmą, kurs Sovietų Sąjungoj budavojamas

Meksikos Darbininkai Remia Ispanijos Respublikos Kovas

TROCKIS ASTRIAI KRITIKUOTAS IR PASMERKTAS

Cardenas Siūlo Šaukti Pasaulio Darbininkų Kongresą

MEKSIKOS MIESTAS.—Įvykusioj Meksikos Darbo Konfederacijos konvencijoj, kur dalyvavo 5,000 delegatų nuo įvairiausių darbininkų ir valstiečių unijų, vienbalsiai pasisakė kas mėnuo mokėti tam tikrus mokesčius paramai Ispanijos respublikos, kovoje prieš fašizmą.

Delegatai taipgi išreiškė padėką Meksikos prezidentui Cardenas'ui už paramą Ispanijos liaudžiai ir nutarė kreiptis į jūrininkų ir laivakrovių unijas, kad jos atsisakytų aptarnauti Italijos, Vokietijos ir Japonijos laivus, sykiu ir visų kitų valstybių laivus, kurie tik veš karo reikmenis fašistinėm šalim.

Suvažiavimas vienbalsiai priėmė pasveikinimo rezoliuciją Ispanijos liaudies armijai ir Tarptautinei Brigadai.

Konfederacijos generalis sekretorius V. L. Toledano kongrese kalbėdamas apie Trockį faktais prirodė Trockio fašistinį veikimą ir jį pasmerkė kaipo darbo žmonių priešą, reikalaudamas jį iš Meksikos išvaryti.

Jo kalba delegatų ir publikos priimta ir užgirta.

Prezidentas Cardenas kalbėdamas apie fašizmą pareiškė, kad pasekmingesniam fašizmo atrėmimui, reikėtų sušaukti viso pasaulio darbininkų kongresą.

JAPONAI NUŠOVĖ KINIETĮ ANGLIJOS TERITORIJOJ

SHANGHAI.—Japonų kareiviai atsivijo kinietį ligi Anglijos teritorijos linijos ir į jį paleidę šūvius vietoj užmušė.

Del to incidento armijos vadai sprendžia, ar nereiktų užprotestuoti japonams, nes tokiu šaudymu į Anglijos teritorijos pusę susidaręs Anglijos kareiviams pavojus.

SOVIETŲ SĄJUNGOJ MOTINOS GERAI APRŪPINAMOS

MASKVA.—Iš finan. komisariato patirta, kad motinom, kurios turi dideles šeimas, paremti visoj Sov. Sąjungoj išmokėta 1,777,900,000 rublių laikotarpyje nuo 1936 m. liepos mėn. iki 1938 m. sausio mėnesio.

BUCHAREST. — Rumunijos karalius Karolis pasiskelbė diktatorium išleisdamas naują korporatyvę (fašistinę) konstituciją.

Reginoj Darbo Unijos Susijungė Politiniam Veikimui

REGINA, Sask.—Darbininkų unijos ir progresyvių grupės sudarė politinę partiją ir savo kandidatus išstatys sekančiuose provincialiuose rinkimuose. Jau 16 darbo unijų į ją įstojo.

Ta politinė partija vadinsis Regina Darbo-Progresyvė Asociacija. Ji yra sudaryta ant bendrų ir pagrindinių darbininkų ir progresyvių žmonių reikalavimų.

AUGA VIENYBĖ KOVOJE UŽ IŠLAIKYMĄ UNIJOS TEISIŲ

MONTREAL. — Yra galimumų, kad Katalikų Sindikatas stos vieningon kovon su Tarptautine Darbininkų Unija prieš Duplesio užsimojimus suvaržyti unijų teises ir veikimą.

Gustav Francq, prezidentas provincijos Darbo Federacijos ir Katalikų Sindikato viršininkai pasisako už bendrą veikimą.

Greitoj ateity bus bandoma padaryti unijų atstovų tuo reikalu pasitarimas.

Greenas Panaikino Unijų Čarterį Pennsylvanijoj

WASHINGTON. — Greenas del palitinių nesutikimų su S.I.O. atšaukė darbininkų unijos čarterį Pennsylvanijoj. Tas čarteris liečia 400.000 darbininkų. Juos perorganizuoti pasiuntė savo organizatorių L. Hines.

Tą čarterį Greenas atšaukė norėdamas suskaldyti darbininkų tarpe taiką ir tuo pakenkti C.I.O. Jungtinių Mainų Darbininkų Unijos sekretoriui Kennedey likti išrinktu į leit. gubernatorių.

Panašia taktika Greenas pakenkė darbininkų atstovams Detroite ir Seattle, kur del darbininkų tarpe nesutikimų laimėjo reakcionieriai.

Ispanijai Neužtenka Ginklu

Negrinas Ragina Antifašistus Vienytis

BARCELONA. — Liaudies valdžios premjeras Negrin per radio pasakė kalbą atsikreipdamas į visą Ispanijos liaudį, kad ji dar tampriau suvienytų savo jėgas kovoje su fašistais. Jis yra įsitikinęs, kad liaudies armija gali išvaryti įsiverželius fašistus, tik jai reikia daugiau karo amunicijos, daugiau kanuolių, daugiau tankų, orlaivių.

Jis nurodė, kad fašistams pasisekė Teruel atimti tik todel, kad iš Italijos ir Vokietijos buvo ten prigabenta naujų karo pabūklų, amunicijos, daugiau, negu turėjo liaudies armija.

Jo kalba padarė gilų įspūdį į visas politines grupes ir išleistas socialistų, komunistų ir darbo unijų bendras manifestas ragina visus užmiršti politinių įsitikinimų skirtumus, o vieningai stoti į darbą, kad fašistinį priešą iš savo šalies išvijus.

HENDAYE. — Šiauriniam ir pietiniam Teruel sektoriuje lojalistų orlaiviai išbombardavo ir išdraskė fašistų budavojamas tvirtumas. Gi rytiniam Teruel fronte, kur fašistai bandė atakuoti lojalistus, lojalistai atmušę atakas, kontraatakavo juos ir visą diviziją suvarė į daubą ją apsupdami.

Dauba be paliovos iš kanuolių bombarduojama ir tikimasi, kad ten suvaryta fašistų armija jau bus sunaikinta.

WOODSTOCK, Ont. — La France audeklinės darbininkai išėjo į streiką reikalaudami atlyginimo pakėlimo ir darbo sąlygų pagerinimo.

Prie dirbtuvės išstatyta tvirta pikėto linija, o kiti streikieriai lankosi po namus rinkdami aukas streikierių palaikymui.

Šis žemlapis parodo kokioj geografinėj padėty randasi Čekoslovakija, kuriai Hitleris grumoja tuo patim, ką padarė su Austrija.

Kinijos Armijos Narsiai Puola Japonus, Kad Tik Atremt Naujus Puolimus

Kas ji?—Aslanova, antras Vyriasio Sovieto vice-prezidentas. Tik Sovietų Sąjungoj moterys gali atsiekti tokios vietos.

Išteisino Nobelio Premiją Pavogusį Nazį

BERLYNAS.—Pasaulinis vokiečių rašytojas — pacifistas Karl von Osieckis buvo apdovanotas Nobelio Taikos premija. Tai premijai paimti jis įgaliojo Kurt Wanow, kadangi jis pats buvo areštuotas ir laikomas koncentracijos stovykloj.

Wanow paėmęs Osieckio premiją $40,000 Osieckiui įteikė tik $6,600, likusius pats sau pasisavindamas.

Dabar įvykęs Berlyne nazių teismas Wanow atrado nekaltu ir išteisino. Taip ir liko Osieckio apvogimas oficialiai patvirtintas.

Osieckis nuo Hitlerio įsigalėjimo yra žiauriai kankinamas. Į teismą atvyko labai išvargintas ir išblyškęs ir tiek nusilpęs, kad vos galėjo laikytis ir kalbėti.

Austrijos Naziams Nepavyko Užimti Graz

GRAZ. — Greitai pribuvusi Austrijos kariuomenė likvidavo hitlerinių nazių sukilimą ir pasimojimą užimti žymų Austrijos miestą Graz. Jie jau buvo užėmę miesto valdybos namus ir ant jų iškėlę savo vėliavą.

Jų tikslas buvo užėmus Graz žygiuoti Vienon ir tam tikslui jau buvo paruošę 60,000 uniformuotų nazių.

Po to nepasisekimo, jie atsikvietė nazišką vidaus reikalų ministerį iš Vienos Scyss-Inquart ir suruošė demonstraciją. Demonstracijoj dalyvavo apie 20,000 nazių, kurių tarpe buvo daug uniformuotų smogininkų, kurie nešė plakatus ir šaukė, kad Austrija turi priklausyti Vokietijai.

Demonstraciją saugojo 6,000 Austrijos kariuomenės, ginkluotos tankais ir kulkosvaidžiais.

DAR VIENAS NAZIS PASKIRTAS AUSTRIJOS VALDŽION

VIENA. Buvęs Austrijos vidaus reikalų ministerio padėjėjas hitlerinis nazis Hugo Jury paskirtas į tautos tarybą.

Į tautos tarybą skiriami dešimčiai metų, valstybės prezidento.

MIRĖ FAŠISTINIŲ KARŲ GARBINTOJAS POETAS

ROMA.—Kovo 1 d. čia mirė žymiausias fašistų poetas Gabriel D'Anunzio, kuris savo poetinius gabumus buvo pašventęs fašizmui ir garbino jo brutališkumą ir karus. Jis buvo Musolinio labai mylimas už jo eiles ir gausiai apdovanotas.

Atkviečiant jį iš Francijos Musolinis jam pasiuntė 200,000 frankų apsimokėjimui skolų ir pakėlė į princus. Už tai atsilygindamas jis garbino Musolinį ir jo suruoštas kruvinas puotas.

MASKVA. — Plinta gandai, kad gen. Kleber, pasižymėjęs Ispanijoj kovose su fašistais ties Madridu, yra išvykęs į Kiniją.

PARTIZANAI JAPONŲ UŽFRONTĖJ GERAI VEIKIA

Japonai Giriasi Sumušę Kinus Pietinėj Shansi Provincijoj

HANKOW. — Japonai koncentruoja savo jėgas Pengpu apylinkėj prisiruošimui atakom ant geležkelio linijos Tientsin-Pukow.

Susikirtimuose ties Wuhu, japonų atakos atmuštos ir 6 japonų orlaiviai numušti laike jų oro atakos ant Kantono ir Chengshow. Aštuoni japonų orlaiviai numušti laike jų užpuolimo ant Manchang, Kiangsi provincijos sostinės.

Kinų orlaivių būrys iš Kantono nuskridęs japonų valdomon Formosa salon, išbombarduavo jų karo amunicijos ir orlaivyno tvirtumas. Tas bombardavimas buvo labai pasekmingas, nes sunaikinta daug amunicijos ir apie 40 orlaivių.

Tais nepasisekimais japonai įpykinti visu žiaurumu puolėsi atakuoti kinus. Bet jų atakos liko pasekmingai atmuštos ir sulaikytos. Eilėje pozicijų padaryta kontraatakų su dalinais laimėjimais. Iš Testing miesto japonai liko išmušti, bet kinų armija susilaikė nuo miesto užėmimo, bijodama apsupimo.

Ties Tsining miestu tęsiami smarkūs mūšiai.

SHANGHAI.—Japonijos užfrontėj priskaitoma ligi 6,000 kinų partizanų. Jie griauna japonų susisiekimo linijas, dažnai net užpuldami japonų būrius. Šiomis dienomis partizanų veikimas buvo žymus ties Shantung, Hopei provincijoj ir kitur. Ypatingai drąsiai savo veikimu pasirodė ties Shanghajum, kur net keliose vietose buvo užpuolę japonų armijos dalis.

Paskutiniai iš Shanghajaus japonų pranešimai sako, kad susikirtimuose pietinėj Shansi provincijos dalyje, japonai smarkiai sumušę kinų armiją ir ją privertę trauktis į šiaurę anapus Geltonosios upės, į raudonosios armijos tvirtumas.

Atsitraukdami kinai palikę didelius plotus teritorijos japonams. Betgi kituose frontuose kinams pavykę atakas atmušti.

MASKVA.—Mokslininkų Akademija ruošiasi iškilmingam sutikimui parvykstančių Šiaurės Poliaus tyrinėtojų: Papanino, Širšovo, Krenkelio ir Federovo, kurie greitu laiku atvyks į Maskvą.

Nazių Maršalas Grumoja Austrijai ir Čekoslovakijai

BERLYNAS.—Georingas gavęs naują nazių armijos maršalo titulą, laike orlaivyno šventės visiems grumodamas pareiškė, kad dabar Vokietija turinti galingą karo orlaivyną ir kad jis laukia tik progos jo jėgas išmėginti ir įrodyti pasauliui nazių jėgą.

Tas orlaivynas subudavotas dedant visas geriausias pastangas yra, anot jo, ne tik apsaugojimu Vokietijos, bet jis pirmoj vietoj bus panaudotas ginant teises vokiečių gyvenančių kitur, kurių yra 10 milijonų prie Vokietijos rubežiaus gyvenančių.

Tuo jis taikė į Austriją ir Čekoslovakiją, padrąsindamas ten esančius nazius prie ginkluoto sukilimo.

Pasididžiuodamas brutališkumu jis pabrėžė, kad pasipriešinusios šalys prieš fuererio globą svetur gyvenančių vokiečių, patirs jo orlaivyno baisiausį terorą ir ragino orlaivininkus būti pasiryžusiais Hitlerio reikalavimus paremti galinga savo jėga.

Užsienio karo ekspertai spėja, kad naziai turi apie 2,000 pirmos rūšies karo orlaivių ir pilnai paruoštų daryti užpuolimus.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITINIS LAIKRASTIS, LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $2.00; pusei metų $1.00. Visur kitur metams $2.50; pusei metų $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

HEPBURNAS IR DUPLESIS—KANADOS FAŠISTŲ GLOBĖJAI

Kelios dienos atgal Kanados fašistų vadas Andrien Arcand turėjo pasikalbėjimą su New York Post korespondentu Duncan Aikman, kuriam jis pareiškė:

"Duplesis ir Hepburnas yra fašizmo pirmtakūnai. Mes esame laimingi šiandien turėdami vyrus tokiose svarbiose Kanados įstaigose, kurių globoj mes galime padėti pamatus mūsų pergalei."

Kaip Hepburnas ir Duplesis padeda fašistams? Jie padeda dviem būdais. Pirmiausia, tai persekiodami darbininkų judėjimą. Duplesis tą atlieka vykdydamas gyveniman Padlock Law. Hepburnas statydamas visokias pinkles C.I.O. unijoms. Antra, organizuodami politinį krizį. Tą jie atlieka priešindamiesi federalei valdžiai, kuri turi noro pakeisti konstituciją taip, kad būtų galima įvesti apdraudą nuo nedarbo.

Politinio, konstitucinio krizio organizavimas fašistams yra svarbus reikalas. Apie tai, matomai, pats Arcandas yra pareiškęs viršuj minėtam korespondentui, nes jis rašo:

"Kaip Arcandas yra pavojingas, trumpai sakant, priklauso nuo to, kaip gerai, būsime Kanados krizyje, veiks pamatinė jo teorija, kad bile vyras su fašistiniu palinkimu gali būti 'laimėtas' tikslui, kada ateis laikas veikimui. Arcandas laukia krizio."

Tai taip fašistai rengiasi priciti prie galios—per lavoną dabartinės valdžios, kuriai kapą kasa svarbiausių dviejų provincijų valdžių galvos, finansuojamos didžiųjų Kanados kapitalistų.

ANGLIJA PAMAŽU VIRSTA KITA "AUSTRIJA"

Chamberlaino politika Angliją pastatė į tokią poziciją, kad net patys konservativai negali akių pakelti. Tokią negarbingą Anglijos padėtį iškelia Vokietijos ir Anglijos laikraščių atsiliepimai.

Vokietijos laikraščiai atvirai reikalauja, kad Francija pasirinktų **"Londoną arba Maskvą."**

Anglijos opoziciniai laikraščiai iškelia viršun, kad Musolinis reikalauja neutralizuoti Gibraltarą ir perleisti Anglijai tam tikrą dalį Suez kanalo šėrų. Prie to, Musolinis reikalauja, kad Anglija leistų Italijai turėti armiją Suez kanalo zonoj, kad Italijos laivai būtų paliuosuoti nuo mokesčių už perplaukimą Suez kanalu, kad Anglija duotų Italijai paskolų ir t.t.

Iš tų Vokietijos ir Anglijos laikraščių asiliepimų paaiški, kad Hitleris ir Musolinis jaučiasi, jog Anglija virto tokia šalimi, kurią galima vedžioti už nosies. Hitleris mano, kad Angliją galima išnaudoti Romos-Berlino-Tokio ašies sustiprinimui, o Musolinis jaučiasi, kad galima apkarpyti Anglijos interesus Italijos naudai.

Štai prie ko veda Angliją Chamberlaino politika **"tartis su diktatoriais, kad išvengti jų užpuolimo ant Anglijos."** Tai atsiklaupimas ant kelių prieš Hitlerį ir Musolinį. Štai kas stato prie gėdos stulpo visus tuos Anglijos konservativus, kurie randasi Chamberlaino lageryje.

Tai didelis prasižengimas ne tik prieš Anglijos visuomenę, bet ir prieš taiką. Suardyti Tautų Lygą, o susidėti su tais karo organizatoriais ir paskui jiems pataikauti, tai padėti agresoriams.

ALDLD NACIONALIO ORGANIZATORIAUS MARŠRUTAS IR NARIŲ PAREIGOS

Kaip jau matėt iš ALDLD Kanados Veikiančio Komiteto pareiškimų, ALDLD nacionalis organizatorius draugas K. Kilikevičius rengiasi aplankyti Kanados vakarus. Bet reikia pripažinti, kad prisirengimas iš Vakarų Kanados draugų ir draugių pusės neužtektinas. Tur būt draugai neįsivaizdina, kaip tas draugo organizatoriaus atsilankymas yra svarbus.

Jums aiškinti, kad Vakarų Kanada nuo Rytų Kanados atskirta didelio atstumo, nereikia. Taipgi nereikia aiškinti, kad del to atstumo Vakarų Kanados lietuviai su Rytų Kanados lietuviais labai retai kada susitinka. Vakarų Kanados lietuviams neįmanoma dalyvauti visuose svarbesniuose Kanados lietuvių suvažiavimuose. Tarimus vakariečiai gauna trumpoj formoj. Diskusijos, kurios įvyksta suvažiavimuose, vakariečiams palieka nežinomos. Trumpai tariant, Vakarų Kanados lietuviai yra lyg atskirti nuo Kanados lietuvių centrų ir visų svarbesnių pasitarimų, diskusijų.

Vieno iš vadovaujančių draugų nuvykimas į Vakarų Kanadą reiškia susitikimą tarp Vakarų Kanados lietuvių ir centralinių organų. Vakarų Kanados lietuviai gąlėsit paklausti jo, kas jums svarbu žinoti, taipgi gauti patarimų iš jo, nes jis su savim nusiveš visus patyrimus Rytų Kanados lietuvių. Jis su savim nusiveš daug medžiagos, nes Rytų Kanados lietuvių veikimas daug didesnis ir sudėtingesnis.

Nuvykimas į Vakarų Kanadą brangiai kainuos, todel visos Vakarų Kanados lietuviai turėtų dėti visas pastangas, kad išnaudoti progą. Kur yra galimybių suorganizuoti kokius nors susirinkimėlius, reikia stengtis suorganizuoti juos. Kur to negalima, tenai stengtis susieiti nors keliems draugams ir pasitarti su draugu organizatorium, paklausinėti jo, atsakyti jam į jo klausimus. To reikalauja mūsų judėjimas. Tik taip draugiškai kooperuojant tarp Rytų ir Vakarų mes galėsime išvystyti Kanados lietuvių judėjimą.

AŠTUNTO KOVO IR MOTERYS

Už kelių dienų bus apvaikščiojama moterų tarptautinė šventė Aštuntoji Kovo. Viso pasaulio moterys rengiasi tą dieną tinkamai paminėti. Kas gi jas verčia tą dieną minėti?

Aštuntoji Kovo buvo pradėta minėti tam, kad nors vieną kartą į metus moterys galėtų sukoncentruoti savo jėgas ir išreikšti savo balsą už savo reikalus. Taip iš eilės kiekvieni metai jos Aštuntą Kovo darė peržvalgą savo reikalų ir mobilizavosi kovai už tolimesnius savo ir bendrai visos darbo žmonių klasės reikalus.

Kas stovi prieš akis moterims šiemet? Šiemet moterims, kaip ir visiems darbo žmonėms, prieš akis stovi fašizmas ir karas. Fašizmo atakos ant liaudies teisių didėja su nepaprastu smarkumu. Karas šiandien apima jau šimtus milijonų žmonių. Japonija ir Kinija jau kariauja. Ispanija, Italija ir Vokietija—kariauja. Austrija, Čekoslovakija taipgi laukia dar didesnio užpuolimo, ginkluoto užpuolimo, nes diplomatinis užpuolimas jau prasidėjo.

Fašizmas ir karas yra dideli priešai visų darbo žmonių, bet nuo jų daugiausia nukenčia moterys. Už tai moterys turi išsijudinti į veikimą, į kovą. Tiesa, moterims yra nelengva darbuotis darbininkiškame judėjime, nes ant jų rankų guli visi šeimyniniai reikalai, tačiau reikia ką nors daryti, kad duoti moterims progą įsitraukti į veikimą. Ypatingai turėtų išsijudinti į veikimą tos moterys, kurios turi daugiau laiko, o dar labai mažai darbuojasi.

Kas Rašoma Kituos Laikraščiuos

Pletkų Maišas

Chicagos Naujienos jau pilnai susilygino su Naująja Gadyne, tai yra, jos jau virto kiauru juodų pletkų ir pasikoliojimų maišu. Jos net įvedė specialį skyrių, pavadintą "Kanados Žinios," kuriame dar nieko daugiau nesimatė, apart plūdimo komunistų. Tikėsite, ar ne, bet ir ten visų naujieniečių nelaimių šaltiniu esąs niekas kitas, kaip Stalinas.

Pletkavojimu apie mus, plūdimu mūsų visai nieko nepešė sklokos didvyriai. Galime užtikrinti, jog visai nieko nelaimės ir Grigaičio pamočninkai. Nejaugi tie mūsų broliai nei to neišmoko?—**A. B.**, Laisvėj.

* * * * *

Ir Hitleris Tuo Didžiuojasi

Tulas Jokubynas (Kanadoj) didžiuojasi, kad jis ir kiti tokie socialistai yra antikomunistai, taigi, **komunistų priešai.**

Hitleris kasdien tuo didžiuojasi.—V. Andriulis, Vilnyj.

* * * * *

Prasiplepėjo

Besigirdamas tikybos plitimu, Lietuvos kapucinų organas "Lurdas" rašo, jog labai **"pagyvėjus dvasininkų veikla"** Sovietų Sąjungoj. Jis sako:

"Ivanovskio srityje viename valsčiuj puikiai atremontuota pravoslavų bažnyčia. Dvasininkai, be to, įrengė specialę patalpą jaunimui, organizavo chorą, renka jaunimą, daro su juo kažkokius pasikalbėjimus. Kitame valsčiuj dvasininkai taip pat pakėlė galvas. Jie traukia į save rinkikus ir ragina susirinkimuose statyti bažnyčių kandidatus. Kiekvienas kolchozas turi bažnyčios įgaliotinius. Kai kur kolchozams tikintieji ir vadovauja."

Norėdami pasigirti tikybos pasisekimu, jie išvanojo save, sumušdami savo daugelį melų.

Ar gi Amerikos ir Lietuvos klerikalai nešaukė gvoltu, kad Sovietų Sąjungoj kunigai išsmaugti ir tikintieji persekiojami?

O čia jie parodo, kad kunigai, kurie nešnipinėja kitom šalim, yra laisvi ir veikia.

Čia jie parodo, kad kunigai (dvasininkai) net chorus ir jaunimo grupes organizuoja ir valdžia jiems netrukdo.

Čia parodo taipgi, kad laike rinkimų kunigai ir tikinti žmonės savus kandidatus statė ir agitavo už juos.

Taigi, **Draugas** melavo:

Rašydamas, kad kunigai žudomi, o tikintieji persekiojami.

Rašydamas, kad Sovietų rinkimuose tik komunistai gali kandidatuoti į valdžios urėdus.

Rašydamas, kad katalikai ir kiti tikintieji persekiojami.

Beje, kapucinų organas sako:

"Tikintieji daro viską, kad kolchozininkai laikraščių negautų. Viename valsčiuj laikraščio pareigas apsiėmė bažnytininkas, kuris agituoja prieš laikraščių užsirašymą. Jis pats ir aukas rinkdavo bažnyčioms."

Matote, net ir tokius darbus Sovietų valdžia toleruoja.

Ar gi reikia geresnio argumento, kad klerikalų riksmas apie tikinčiųjų persekiojimą Sovietų Sąjungoj yra biauri klasta.—Vilnis.

Klausimai - Atsakymai

Apie Kanados Įstatymus, Vedami Advokato M. S. Millstone

S. Z., Exeter, Ont. — Mano brolis, kuris gyvena Čekoslovakijoj, norėtų atvykti Kanadon ir apsigyventi ant farmos.

(a) Ar Kanados valdžia leis jam tą padaryti?

(b) Ar jis turės teisę pats pasirinkti farmą, ar turės pirkti tokią, kokią valdžia nurodys?

(c) Ar gali jo brolis Kanadoj nupirkti jam farmą?

Atsakymas: (a) Paduok prašymą Immigration Departamentui Ottawoj, nurodant visas smulkmenas, o iš tenai gausi atsakymą, ar jis leis jūsų broliui atvykti Kanadon tikslu įsigyti farmą.

(b) Jei minimas departamentas išduos leidimą, aš manau, kad jūsų broliui bus leista farmą pasirinkti pačiam.

(c) Immigracijos Departamentas Ottawoj duos jums visas informacijas.

* * * *

K. G., Niagara, Falls, Ont.—1930 metais ar apie tą laiką, bedirbdamas vienai industrinei kompanijai, aš turėjau didelį akcidentą. Aš kompensaciją gavau tik už keturius mėnesius, o paskui nieko, nors mano žaizdos dar nebuvo užgiję ir nuolatos sirginėjau, delko negalėjau dirbti jokio darbo. Prie to, del to susižeidimo, turėjau pasiduoti operacijai, po kurios gydytojai man pasakė, jog aš niekad negalėsiu dirbti. Mano žmona gauna motinų pagelbą sumoje $35.00 į mėnesį. Ar aš galiu gauti tolimesnę kompensaciją?

Atsakymas: Jūsų klausimą gali išspręsti tik Darbininkų Kompensacijos Komisija. Komisijos nutarimas, ar prielankus ar ne, negali būti pakeistas be Ontarijos seimo tarimo. Jei komisija yra tokios nuomonės, kad jūs daugiau kompensacijos negalite gauti, aš manau, kad jums kito kelio nėra, kaip tik tenkintis tuo, ką esate gavę.

* * * *

P. K., Natal, B. C.—Mano žmona ir vaikas gyvena Čekoslovakijoj. Žmona užvedė bylą prieš mane Čekoslovakijos teisme, reikalaudama išlaikymo, o teismas išnešė sprendimą, kad aš mokėčiau kas mėnuo po tam tikrą sumą išlaikymui vaiko. Aš gyvenu Kanadoj. Neturiu nei jokio turo nei darbo. Ar gali priversti mane mokėti ir kokius žygius gali daryti prieš mane?

Atsakymas: Sprendimas, išneštas prieš jus Čekoslovakijoj, neturi galios Kanadoj, jei jo nepatvirtina vietinis teismas Kanadoj. Jei Kanados teismas jį ir patvirtintų, bet jei jūs neturite iš ko mokėti, jokių tolimesnių žygių prieš jus negali būti.

"Šis burtininkas tikrai puikus žmogus. Jis sako, kad naujas pasaulinis karas tikrai įvyks."

$415 KAS SEKUNDA

Nuo to laiko, kai Anglija pradėjo apsiginklavimą, pasaulyje kas vieną sekundę, šventą-prastą dieną-naktį, 415 dolerių išleidžiama gaminimui ginklų būsimajam karui. Kiekvienas laikrodžio pasisukimas—415 dolerių, kiekvienas akies mirktelėjimas—415 dol. Pasakei žodį—jau 415 dol. išleista prisiruošimui būsimam karui. Ir taip be perstojimo per ištisus metus, kiekvieną mielą sekundę leidžiami pinigai, kad tas mielas sekundes žmogaus gyvenimo sutrumpinus, kad sunaikinus žmogaus gyvybę ir jo turtą. Su virš $13,000,000,000 per metus išleidžiama visam pasaulyje prisiruošimui būsimam karui.

Vien Anglija kasdien išleidžia po $3,844,000. Ji yra šiems metams paskyrus karo reikalams $1,003,250,000. Del pagreitinimo apsiginklavimo dar prie tos sumos dadėjo 400 milijonų dolerių.

Taigi viso labo šiems metams prisiruošimui būsimam karui Anglija paskyrė išleisti $1,403,-250,000.

Bet tai dar neviskas. Praėjusio karo išlaidoms padengti ir nuošimčiams už paskolas, be skolų grąžinimo, Anglija kas met išleidžia po $1,120,000,000. Karo invalidams išlaikyti ir pensijoms per metus išleidžiama po $202,855,000. Vien praeito karo nuostoliams padengti Anglija kas met išleidžia po $1,322,855,000. Atsiminkite, į tą sumą neįeina karo paskolų grąžinimas.

Dabar pagalvokite. 1,322 milijonai dolerių su virš per metus už praėjusio karo nuošimčius, 1,403 milijonai dolerių per metus prisiruošimui būsimam karui, žmonių žudynėms. Bendrai 2,725 milijonai dolerių kas metai.

Bet tai tik vienos Anglijos karo išlaidos. Kur dar Vokietija, Italija, Francija, Japonija, Jungtinės Valstijos ir kitos? Apytikriai sutraukus visų pasaulio didžiųjų valstybių išlaidas, skirtas prisiruošimui būsimam karui, gausime virš 13,-000,000,000 dolerių sumą.

Tiek pasaulio valdovai išleidžia kas met prisiruošdami naujam, būsimam karui. Tūkstančiai ir šimtai tūkstančių pasaulyje žmonių skursta ir badauja. Neturi ko valgyti, neturi kuo apsirengti, neturi kur gyvent. O trylika bilijonų dolerių kas met išleidžiama prisiruošimui karui, žmonių ir turto naikinimui. Kodel tos milžiniškos pinigų sumos kas met išleidžiama prisiruošiant turto naikinimui? Kodel tos milžiniškos sumos išleidžiama žmogaus gyvybę ruošiantis sunaikinti? Kodel? Vaikščiok ir šauk kartodamas tą desperatišką šauksmą—kodel? Jei kas išgirs tavo šį šauksmą ir stengsis į jį surasti atsakymą, jis nieko daugiau negalės atsakyti, kaip tik: Tokia jau kapitalistinės tvarka. Bet argi tai tvarka? Juk tai beprotystė. Tik proto ir sąžinės netekęs žmogus gali eikvoti tokias milžiniškas sumas pinigų naujam karui, kada šimtai tūkstančių žmonių neturi pastogės ir šaltyje pusnuogiai vaikšto alkani.

Tokia tai yra kapitalistinė tvarka, paremta ant rasių ir klasinės nelygybės.

B.

Laiškas Draugams Kanados Lietuviams

Brangūs Draugai:

Vakar mes turėjome labai linksmą vakarą, nes gavome nuo Kanados ir Suvienytų Valstijų draugų Kalėdų ir Naujų Metų siuntinius. Aš asmeniškai gavau siuntinį ir pasveikinimą su Kalėdomis ir Naujais Metais nuo Kanados Komunistų Partijos Lietuvių Centro Biuro, nuo draugo M. Guobos, kuris sveikino vardu visų Kanados lietuvių, ir nuo draugo A. Stankevičiuas iš Sask.

Kaip linksma, kad mūsų broliai lietuviai Kanadoje rūpinasi apie mus. Negalėdamas kuo kitu atsilyginti, tariu širdingai ačiū.

Draugai! Mūsų kova yra kartu ir jūsų kova. Mūsų laimėjimai—jūsų laimėjimai. Tad pirmyn į kovą už bendrą laimėjimą! Už demokratiją visam pasauliui! Už laisvę Ispanijos žmonėms ir kartu mums patiems! Atkeršykim už draugą Bolį ir daugelį kitų draugų internacionalistų nužudymą! Lai gyvuoja nepriklausoma Ispanijos respublika! Lai gyvuoja Tarptautinės Brigados!

Mirtis fašizmui!

L. Kisielius

26-I-38, Ispanija.

WSHINGTON. — Jungtinių Valstijų negrai prašosi sudaryti karinį laivą iš jų viršininkų ir įgulos.

ALDLD Vajus ir Nacionalis Organizatorius

FORT WILLIAM, Ont.—Pas mus vajaus darbas dar nepradėtas, mat dar nesusirinko kuopos nariai iš miškų darbų. Čia kartais piniginės kampanijos pravesti yra daug lengviau, negu kitas organizacinis darbas. Tam priežastis yra ta, kad lietuviai darbininkai yra labai išsiskirstę ir retai kada į miestą suvažiuoja. Bet drg. Kilikevičiaus prisiųstos blankos del naujų narių mums daug palengvins ir jei ispaniškai dirbsime, tai ir savo kvotą gauti 8 naujus narius išpildysime.

Liaudies Balse matėm, kad winnipegiečiai nacionalio organizatoriaus pageidauja ant balandžia mėn. Jei K.V.K. jų pageidavimą galės išpildyti, tai man rodos, kad būtų gerai, jei drg. K. Kilikevičius pas juos važiuodamas sustotų ir pas mus. Tada pas mus būtų liuosiausias laikas ir galėtų su mumis pabuvoti kokią sąvaitę.

* * * * *

Ispanijos liaudies gynėjų neužmirštam ir kiekvienai progai pasitaikius stengiamės sukelti jiems paramos. Dabar drg. Lega sukėlė $3.00, kuriuos suaukavo šie draugai: po 25 ct. J. Legas, Ch. Gelcys, J. Uselis, P. Kunigauskas, E. Jakštis, Central Pool Room, J. Citavičius, J. Lasinskas, F. Talley ir J. Kačkys. Po 15 ct. R. Rudinskas ir M. Petricko; po 10 ct. Gusppo ir H. Sawchuk. Pinigai priduoti vietiniam komitetui.

Fortwiliamietis

Galima Išvystyti Lietuvių Veikimą

ST. CATHERINE, Ont. — Iš šios kolonijos nebuvo pastebėta Liaudies Balse jokios žinutės, taigi mėginsiu keliais žodžiais apibudinti šią vietą, kur gyvena apie 20 lietuvių. Šis miestelis randasi į vakarus nuo Willand Canal. Gyventojų yra apie 24 tūkstančiai, yra keliolika smulkiosios išdirbystės dirbtuvių, kur dirba nuo 10 iki dviejų šimtų darbininkų. Didžiausios dirbtuvės, tai McKinis ir General Motors, kuriose dirba apie pora tūkstančių darbininkų, kada dirba pilnai ir dar keletas geležies liejyklų. Šiuo laiku visose dirbtuvėse dirba ne pilną laiką: po dvi, tris ir keturias dienas į sąvaitę. Pilną laiką dirbančių nesigirdi, išskyrus mažas dirbtuves, kaip tai garažus ir kt.

Bedarbių ant pašalpos gyvenančių yra daug. Miestas kiek rūpinasi bedarbiais ir duoda darbo prie seno kanalo sienų ardymo.

Lietuvių čia priskaitoma apie 20 su čia augusiais. Gal bus galima sutverti SDKLSPD kuopą iš čia augusių lietuvių, nes senesnieji lietuviai čia yra apsigyvenę nuo 1912 metų ir vargiai pagal konstituciją del savo amžiaus galės tapti draugijos nariais. Čia yra trys draugijos nariai ir jeigu stengsis galės sudaryti kuopą.

Velėna

Liaudies Frontas Remia Chautemps Politiką

PARYŽIUS. — Francijos ministerių kabineto krizis prašalintas po to, kai užsienių reikalų ministeris Yvon Delbos davė pranešimą kokios politikos laikysis Chautemps ministerija. Jis pareiškė Francijos ištikimumą Tautų Sąjungos principams ir kolektyviam susitarimui del išlaikymi Europoje taikos.

Taipgi laikysis ir sieks sekančio:

1. Apsaugojimo Čekoslovakijos, sulyg Francijos-Čekoslovakijos savitarpinės pagelbos pakto.

2. Tuojautinio su Italija skirtumų suderinimo paremto garantija.

3. Išlaikymo Austrijos nepriklausomybės.

4. Ištikimumo Anglo-Francūzų susitarimui ir Francijos-Sovietų Sąjungos paktui, taipgi ir Tautų Lygai.

Šią politinę liniją pasižadėjo remti Liaudies Frontas ir su ja sutiko Radikalų-Socialistų partija, kurios partijos vadas Chautemps yra ministeris pirmininkas.

MONTREAL.—Imperijos Tabakos Kompanija Kanadoj paskelbė, kad 1937 metais ji turėjo gryno pelno $6,489,082 arba $430,778 daugiau, negu 1936 metais.

Pastabos

Lietuvoj dar nesibaigia 1935 metų streikavusių ūkininkų persekiojimas. Šiomis dienomis teisė dvylika tokių ūkininkų. Septynius išteisino, o penkis nubaudė, tik bausmę suspendavo atimdami pilietybės teises.

Tokiuo sprendimu Lietuvos engėjai nori pademonstruoti savo "geraširdiškumą." Bet tas geraširdiškumas žmonėms išėjo per pakaušį, nes trejus metus turėjo laukti teismo, per kurį laiką ne vienas kalėjime išlaikytas po keliolika mėnesių ir nemažai prikamuotas betardant.

Todel ir išteisino, kad jie pirm teismo jiems skirtą bausmę atliko.

* * * * *

Generolas Blombergas netekęs Hitlerio malonės, todel, rašo Lietuvos Žinios, kad jis išdavęs Sov. Sąjungos maršalą Tuchačevskį, jog per jį gaunamos karinės paslaptys.

Taigi, palengva kyla aikštėn pačių fašistų prisipažinimai, kad Sovietuose sušaudytieji generolai buvo niekšai ir išdavikai.

* * * * *

Austrijos kancleris Šušnigas veidmainingai šaukia, kad jis iki paskutinio kraujo lašo kovos už Austrijos nepriklausomybę. Jei jis būtų pasiryžęs kovoti, tai nebūtų davęs naziams galios suleisdamas juos į ministeriją ir nebūtų pavedęs vidaus krašto tvarkos valdyti hitleriniam naziui.

Jis "guldo" galvą už tėvynę, kad pasirodžius geru patrijotu, tai viena, o antra, kad jo šauksmu nusiraminę Austrijos nepriklausomybės gynėjai nesukiltų prieš nazius.

Tuo būdu naziams del visiško Austrijos užvaldymo susidaro keblumų, bet jų kelias saugus ir garantuotas.

* * * *

Įvykusioj Meksikos Darbo Konfederacijos konven c i j o j Trockis pasmerktas kaipo fašistinis agentas ir priimtas rezoliucija reikalaujanti valdžios jį išvaryti iš Meksikos.

Tai milijoninis Meksikos darbo žmonių teisingas balsas, kurį turėtų išgirsti kiekvienas anti-fašistas darbininkas.

* * * *

Raudonosios Armijos dvidešimts metų sukaktuvių proga, Sov. Sąjungoj paskelbta amnestija visiems kaliniams, kurie yra nubausti iki trijų metų.

Toj šaly kiekviena sukaktuvių proga skelbiamos amnestijos. Ne tik, kad juos paliuosuoja, bet sunaikina ir jų rekordus apie prasikaltimą. Kiekvienas iš jų turi geriausią progą ir paramą pradėti vesti savo gyvenimą iš naujo, savo ir žmonijos naudai.

Ar yra kur kita šalis, kuri savo prasikaltusiais piliečiais taip rūpintųsi ir juos gelbėtų?

* * * *

Kiekvienas demokratijos šalininkas ir antifašistas džiaugsmingai sutiko žinią, kad Francijos Liaudies Fronto valdžia pasisakė tvirtai laikytis demokratinių šalių kolektyvio susitarimo del išlaikymo pasaulyje taikos ir kad pasižadėjo užstoti Čekoslovakiją, jei ją užpultų fašistai.

Po to, kai Anglijos kapitalistai-reakcionieriai viešai perėjo fašistų pusėn, Europos padangę aptraukė artėjančio fašistinio karo baimė ir pavojus. Tik Francijos Liaudies Fronto valdžios tvirtas ir aiškus pasisakymas stovėti už taiką ir demokratiją, tuos rūkus prasklaidė ir įžiebia vilties kibirkštį laukti šviesesnio rytojaus.

Betgi tą Liaudies Frontą Stilsonas Montreale per keturias valandas kalbėdamas biauriai niekino ir smerkė. Tą patį daro ir jo gazieta.

Įdomu žinoti, ar Naujienos, susituokdamos su Stilsonu, tą jo profašistinę politiką pasiėmė sau už pasogą, kad pyksta ant Brooklyno progresyvių, kam šie neleido nuo antifašistinės scenos kalbėti Stilsonui ir niekinti liaudies frontą?

* * * *

Tūlas negras Fred Douglas iš Williamsford, už įvairius prasikaltimus nubaustas keturius metus kalėjimo ir 21 rykštį. Plaks jį per tris kartus, kiekvieną kartą įkrėsdami septynias rykštes.

Tokia vergijos laikų bausme Kanados turčiai nori pasitiešyti savo širdį ant vargšo negro nugaros.

Z. J.

ĮVAIRENYBĖS

Kaip Triukšmas Veikia Žmogaus Nervus

Triukšmingas ir visados įtemptas gyvenimas, kada žmogus nuolatiniai skuba, bėga, neina žmogui į sveikatą. Statistiniai daviniai tvirtina, kad tie asmenys ilgiau gyvena, kurie savo gyvenimo dienas leidžia vienodai be didelių nervų įtempimų. Net miesto ūžėsys ir triukšmas labai veikia žmogaus nervus.

Kad sužinojus, kaip triukšmas veikia žmogaus nervus, įvairiose šalyse daktarai daro visokius bandymus. Daugelis New Yorko daktarų padarė įdomius bandymus ir padaryti eksperimentai parodė, kad triukšmo įtaka žmogui daug kenksmingesnė, negu iki šiol manyta. Daktaras Kennedy, darydamas bandymas su savo pacijentais, liepęs jiems suduoti ranka per oro pripūstą maišiuką ir ištyręs sprogimo garso įtaką į jų nervus. Garso sujudinti nervai, kraujo spaudimą smegenyse padidinę net keturius kartus daugiau, negu paprastai, ir tik po minutės laiko spaudimas vėl atslūgęs į normales vėžes. Kraujo apytakos sistema, triukšmo paveikta, veikia daug smarkiau ir todel greičiau eikvoja organizmo jėgą. Ištirta, kad ir šunų lojimas veikia neigiamai į žmogaus nervus.

Žmogus Kuris Jau 22 Metai Kaip Neužmiega

Vengrijoj gyvena didžiojo karo veteranas, tūlas P. Kernas, kuris jau 22 metai, kaip gyvena nemiegojęs. Jis karo mūšiuose buvo sužeistas į galvą ir tas sužeidimas jam yra sugadinęs miegojimo nervus.

Atrodo netikėtina, kad tiek nemiegojęs žmogus galėtų gyventi. Miegas yra gamtos dėsnis ir jeigu kuris nors ilgiau pabūna nemiegajęs, darosi nonormalus. Šalyse, kur politinių nusikaltelių kankinimas yra žiauriausioj formoj praktikuojamas, ten juos kankina neduodami miegoti. Tokiems kaliniams leidžia užsnūsti, bet kaip greitai jie pradeda užmigti, juos tuojaus išbudina mušdami, bei adatomis badydami kūną. Po ilgesnio tokio kankinimo vieni greitai miršta, kiti netenka proto. Dažnai tokį metodą vartoja tardydami prasikaltėlius. Šis kankinimo būdas yra užsilikęs nuo inkvizicijos laikų.

Taigi, atrodo, kad ir P. Kernas negalėtų gyventi ir būti normalus. Bet tai faktas. Jis gyvas ir šiaip normalus. Jis sako, kad miegojimo malonumą jis visai užmiršęs, lygiai, kaip neregys, kuris savo regėjimo ilgus metus yra netekęs. Toks žmogus supranta, kad yra džiaugsmas viską matyti, bet jo nebeatsimena. Taip ir Krenas miego malonumo neatsimena ir nebepasiilgsta. Jis gyvena iš gaunamos pensijos.

Viduryje Žiemos Meška Atsivedė Meškiukus

Yra žinoma, kad meškos visą žiemą pramiega savo urvuose įlindę. Tiesa, jos dažnai nubunda, bet netrukus vėl ieško savo guilio ir tęsia jame savo miegą iki pavasario. Bet būna ir tokių keistų atsitikimų, kad jos net atsiveda meškiukus vidury žiemos.

Netoli Sudburio, vieno indijono mergaitės, iš Biscotasing, peržiūrėdamos pastatytus kiškiams sląstus užėjo meškos guolį. Greitai parbėgę namo apie tai pranešė savo tėvui, kuris pasiėmęs šautuvą išėjo meškos medžioti. Senis indijonas išvartęs medžių šakas, po jomis atrado seną mešką su tik ką gimusiais meškiukais. Mešką tuojau vietoje nušovė, o meškiukus parsinešė namo.

Tas senis indijonas, visą savo gyvenimą praleidęs medžiodamas, pasakoja, kad jam dar niekad nebuvo tekę patirti, kad viduryj žiemos meška atsivestų meškiukus. Jo patyrimais, tai anksčiausias laikas, kada meškos pradeda normalų gyvenimą yra kovo mėnuo. Šiuo ankstybu meškos vaikų atsivedimu, senis stebisi ir džiaugiasi, nes uždirbo parduodamas meškiukus ir meškos kailį, o iš jos pasidarė sau šviežienos.

WINNIPEG, Man.—Manitobos provincijos seimelio atstovas J. Letterick, komunistas, patiekė sumanymo projektą, kad būtų reikalaujama federalės valdžios panaikinti Duplesio padlock law.

Tatjana Fedorova, 22 metų amžiaus Vyriausio Sovieto narė. Ji labai pagarsėjo savo udarnišku darbu laike požeminių gatvėkarių linijų tiesimo Maskvoj.

Kas jis toks?—Tai Mr. Andrien Arcand, Kanados fašistų fiureris. Jis didžiuojasi, kad turi gerų talkininkų, kaip, pav., Hepburnas ir Duplesis, kurie jam padėsią įsteigti fašizmą Kanadoj.

DRAMBLIAI UŽSINORĖJO SVAIGINANČIŲ VAISTŲ

ROCHESTER, Ind.—Čia tarpe 40 cirko drablių išsipletė šaltis-sloga. Kada vienam iš jų nuo kosulio gydytojas davė keturias bonkutes degtinės, tai ant rytojaus, visas būrys pradėjo kosėti.

Nedidelis būrelis žmonių, bet jų galia didelė. Jie su savim turi 894,000 šeimininkių parašų, kuriuos, kaip šiame paveiksle matote, įteikia Archibaldui Sicklair'ui, liberalinės opozicijos vadui. Peticijos reikalauja, kad Anglijos valdžia numažintų maisto kainą.

GELTONAJAME PRAGARE

Nėra pasaulyje didesnių išnaudotojų ir egoistų už europiečius. Jie užkariavo visą pasaulio žemyną. Pasiglemžė sau visus turtus. Laukinius pavertė savo tarnais ir vergais. Užvaldė turtingas aukso kasyklas, naftos versmes, privertė čiabuvius leistis į jūros dugną ieškoti perlų.

Ne kitokio likimo sulaukė ir Kinija. Baltasis žmogus čia pasistatė didžiausius dangoraižius, į kuriuos kinui negalima įžengti su savo nešvariomis kojomis, atidarė bankus, kuriuose guli visas geltonųjų turtas ir visą laiką stengiasi mulkinti liaudį, kad ši nepamatytų, jog ir ji pati gali naudotis tais dangoraižiais, jog ji pati gali važinėti liuksusiniais traukiniais ir linksmintis puošniuose restoranuose. Juk gulintieji bankuose turtai yra jų pačių kruvinu prakaitu sukrauti, o ne europiečių atvežti.

Europietis kiną pavertė arkliu—rikša. Kuli, įsikinkęs į vežimėlį, laukia kada baltasis ponas suteiks jam garbę atsisėsti į rikšą. Prie kiekvienos kavinės, prie kiekvieno restorano, baro ar stoties stovi gatvėje šimtai vežimėlių.

"Arkliai" čia pat sėdi ant šaligatvio ir lošia kauliukais. Bet reikia tik pasirodyti tarpdury, kaip jie visi nutraukia lošimą ir tuoj tave apspinta ratu, kiekvienas siūlydamas savo vežimėlį. Jis skaito sau didžiausią garbę, jeigu keleivis išsirenka jo vežimėlį.

Vargingas rikšos gyvenimas. Ne vienas kuli ilgiau neišgyvena kaip 3—4 metus. Visad pusnuogis, visad basas, visų stumdomas ir mušamas, po 3—4 metų bėgimo jis miršta kur nors griovy. Niekas jo neprisimena, jei jis kurią dieną neatvyksta su vežimėliu prie restorano ar baro. Gal tik atsimena jo šeima, netekusi vienintėlio šlaikytojo, kuris vakare atnešdavo ryžių . . . Bevei visi rikšos vežimėlius nuomuoja iš vieno kurio savininko, kuris tokių vežimėlių laiko po keliasdešimts ir už išnuomavimą į parą ima apie 4 lt. Vežimėliai yra lengvi, ant dviejų ratų, vienam žmogui sėdėti. Už tokį kelio galą, kaip Kaune nuo Rotušės iki geležinkelio stoties. Kinijoje rikša ima 30—40 keasch (apie 20 ct.).

Keleiviai visada pasirenka jaunus ir stiprius kuli, o senesnieji dažniausiai palieka sėdėti. Aš paėmiau vieną seną kulį, kuris nelindo prie manęs ir netampė švarko skvernų (kaip seniau Kaune užmiesč. autobusų konduktoriai). Jis stovėjo atsirėmęs į sieną. Atsisėdau į jo vežimėlį. Jis žemai nusilenkė ir lengva risčia pradėjo bėgti mano nurodytu adresu. Rikša vidutiniškai daro į valandą ligi 10 kilometrų. Man buvo nejauku sėdėti. Aš jaunas ir stiprus vyras duoduosi vežamas senam žmogui. Sustabdžiau jį ir, išlipęs, įdaviau 20 kandarin. Jis nustebęs pažiūrėjo į mane. Paėmė pinigus ir žemai iki pat žemės nusilenkė. Gal jis pirmą kartą savo gyvenime mato žmogų, kuris už penkis žingsnius jam duoda 20 kadarin (apie 1.50 lt.). Manau, kad jis niekad nepagalvojo, kad man buvo nepatogu važiuoti su juo. Greičiausiai pamanys, kad pas mane galvoj ne viskas tvarkoj.

Teko keletą kartų matyti, kaip ant bėgančio kuli užvažiuoja lengvasis europiečio automobilis. Sulamdo vežimėlį ir dar šoferis išlipęs apkulia kiną už tai, kam šis nesilaikęs eismo taisyklių! Kaltas buvo pats šoferis. Kinas niekam nesiskundžia, nes policininkui pasiskundus jis irgi pridėtų savo "porciją."

Būna kartais atsitikimų, kad policininkui atėmus rikšos pagalvėlę, kinas negalėdamas išpirkti, nusižudo, nes be pagalvėlės jis negali grįžti pas savininką.

Daugiau darbo jie turi naktimis, kada iš barų ir restoranų išeina girti žmonės. Ir taip bėgioja vargšai vežiodami keleivius, kurie nesirūpina, ar šis "arklys" gavo "avižų ar benzino . . ."

Pagaliau, sutvarkę dokumentus komendantūroje, mudu su danu po dviejų dienų kelionės geležinkeliu, patekome į Wutschang miestą.

Čia vaizdas jau kitoks. Gatvėse mažiau civilių, o daugiau kariuomenės. Štabe gauname kaspinėlį su kinišku parašu, kurį mums pasiūlo įsisegti į švarko atlapą. Taip yra del to, kad nereikėtų kiekvienam rodyti dokumentus. Su šituo "magišku" kaspinėliu visur galima pralysti. Todel ilgai negaišdami prisiplakame prie vienos gurguolės ir iškeliaujame į frontą.

Pakeliui sutinkame evakuojančius—bėgančius gyventojus. Ratai prikrauti ryšulių, ant kurių sėdi silpnai aprengti vaikai.

Seniai iš palengva velkasi užpakaly, nuleidę galvas. Gaila jiems palikti tėviškės laukus, bet nuo japono reikia bėgti kaip nuo maro. Jeigu pas mus žmonės prašo Dievo "Gelbėk mus nuo maro ir bado," tai esu tikras, kad kinai prie šių žodžių dar prideda "ir nuo Japonų okupacijos."

Prie Kinų-kiango jau prasideda fronto linija. Miestelių gatvėse knibžda kinų kareiviai. Virš galvų skraido lėktuvai. Gatvėse barikados iš spigliuotų vielų. Prie vartų patruliuoja šarvuočiai automobiliai. Visi prisiruošę. Reikia tik paspausti aliarmo signalo migtuką, kaip kiekvienas bus savo vietoje. Iš japonų užimtų vietų kasdien atbėga būriai kinų, kurie pasakoja šiurpulingus dalykus. Mūsų vertėjas Čang-Či padeda mums klausinėti tų bėglių.

Nors japonai ir užėmė didelę dalį teritorijos, bet ten viduj eina grumtinės del kiekvienos pėdos, del kiekvieno namo. Nors daug vaikų is senių iššudė, nors daug miestų ir kaimų išgriovė, bet pasiliko tie, kurie su šautuvu ir trim šoviniais užmuša penkis japonus! Tai kinų partizanai, kurie, pasišventę žūtbūtinei kovai, be pasigailėjimo žudo japonus, keršydami už tai, kad jie iššudė jų šeimas. Japonų štabas kovai su partizanais užimtose teritorijose paskyrė net dvi pėstininkų divizijas.

Už nepasveikinimą japonų vėliavos, ar už nusikeikimą po ja, gręsia mirties bausmė. Jokių atsiprašymų negali būti. Jei arti nėra šaudyklos, tai sušaudomas vietoje, kad nereikėtų japonų kareiviui be reikalo gaišti su kokia sena kine.

Sužeistuosius pribaigia durtuvo smūgiu, o lavoną nustumia į griovį arba palieka gulintį gatvėje. Ten šiandien nėra jokio teismo ir tardymo. Kiekvienas japonų kareivis turi teisę užmušinėti į dešinę ir į kairę, jeigu jam pasirodys kas įtariama, ar šnibždės, ar mirkčios. Užmušinėti galima kada nori ir kur nori. Užginta tik ilgai terliotis su viena auka. Tai vienintėlis draudimas. Įsakoma kuo greičiausia sutvarkyti ir baigti. Atrodo, kad čia visai kitas pasaulis, kur kas ką nori tą daro.

Žudo be jokio reikalo, o gal del sporto, kad geriau išsilavintų taikinti. Bėgliai pasakoja, kad japonų kareiviai mokosi šaudyti pasistatę gyvus taikinius—žmones. Ten niekas nereikalauja jokių pasiaiškinimų. Bet jeigu per valandą nenužudei 20 kinų, arba mažiau pribaigei jų už savo draugą, tai turėsi savo viršininkui pasiaiškinti.

Ir tie, kurie nežuvo per generalinį bombardavimą užimant miestą, yra pavieniui žudomi. Atėję japonų kareiviai išsiveda šeimos tėvą, suspardę kareiviškais batais, surišę kaip gyvulį velka gatve. Kur? Aišku, sušaudyti. Veltui jo žmona bučiuoja purvinus kareivio batus. Jeigu ji graži—išniekina, o jei sena—pribaigia su šautuvo buože. Vaikai niekad daugiau savo tėvo nepamatys, nors dar ilgai žiūrės į tą pusę, kur nuvedė jų tėvą . . . Nėra ko stebėtis, jeigu tokiu momentu, vargšė kinė iškėlusi į dangų rankas šaukiasi prakeikimo toms motinoms, kurios pagimdė šiuos žmogžudžius . . .

Atbėgę į kinų pusę gyventojai yra nuskurę, nusikamavę, išbadėję, sergą. Del trūkumo maisto minta šaknelėmis. Jie kovoja su badu ir utelėmis. Nors oras čia šaltas, bet šilto apsirengimo neturi.

Jų žaizdų niekas neaptvarsto. Jeigu kuris išsiverda šunį ar katę, tai skaitoma, kad pas jį balius. Išgąsdinti ir išbadėję vaikai glaudžiasi prie motinos, slėpdami galvas po jos sijonu.

—Vaikai, kai užaugsit, atminkit, kad jie užmusinėjo ir spardė mūsų tautiečius,—kalba sena kinė, rodydama į japonų pusę.—Jie mus užkasinėja gyvus į žemę, jie mus padarė savo vergais . . .

Taip tai nekenčia kinai užplūdusių japonų.

Mes europiečiai pratę manyti, kad kinų armija nestipri ir neorganizuota. Smarkiai apsirinkame. Jų kareiviai gerai apmokinti. O kas svarbiausia—jie eina laimėti ar mirti. Jie žino kad jeigu jie pralaimės, tai japonų kareiviai išniekins palikitas namuose jų žmonas. Kariuomenės štabe galima matyti ir europiečių karininkų, kurie čia eina instruktorių pareigas.

Kinai tikisi, kad Europa neleis visiškai japonams įsigalėt Azijoje, nes tada jai pačiai būtų pavojus. Anksčiau ar vėliau gaus paramos. Ir geltonoji armija organizuojasi lemiamai kovai, kad išvijus iš savo žemės tuos parazitus, kurie atėjo kitus pavergti. Jiems reikia tik ginklų, o žmonių pakaks. Bet jei jis, kinų kareivis, neturės šautuvo, stos šalia savo namo durų su peilių ir **tik per jo lavoną Japonas galės įžengti į vidų . . .**

Alg. Dainius
(Iš "I. P.")

Kanados Lietuvių Komunistų Kampelis

Lietuvių Komunistų Frakcijos Pareiškimas

Kadangi nekurie Toronto lietuviai socialdemokratai žodžiu ir per Naujienas kaltina komunistus, jog jie 16 vasario paminėjime suorganizavo baublius, frakcijos susirinkimas, įvykęs pereitą sąvaitę, rado reikalo duoti sekantį viešą pareiškimą:

Frakcija visuomet stovėjo prieš baubimą, todel ir šitame atsitikime ji neorganizavo jokio baubimo ir neima atsakomybės už tuos įvykius, kurie įvyko 13 vasario, minint Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves.

Už viską atsakomingi tie rengėjai, kurie tvarkė programą ir nekreipė atydos į tai, kad nenaudinga duoti publikai tokią programą, kurios ji nemyli.

Frakcijos Biuras

Remia Demokratijos ir Laisvės Gynėjus

LANGDON, Alta. Susiėję keletas lietuvių ir gerai suprasdami ir įvertindami pasiryžimą ir pasiaukavimą tų draugų, kurie kovoja su žiauriausiu žmonijos priešu fašizmu Ispanijoj. Taipgi prisimindami mūsų brolius ir draugus, kurie kenčia persekiojimą, priespaudą po A. Smetonos letena Lietuvoje, bei pūdomi fašistiniuose kalėjimuose, nutarėm jų paramai paaukoti kiek išgalėdami, kad kuo nors prisidėjus prie jų vedamos kovos.

Ispanijos kovotojams aukavo šie draugai: A. Kucinskas ir Vera Kucinskas po 50 centų, o Jery Zvanauskas ir Vladas Lauruška po vieną dolerį. Viso $3.00.

Lietuvos antifašistiniams kaliniams aukavo šie dd. A. Kucinskas, Vera Kucinskienė ir Vladas Lauruška po 50 centų. Viso $1.50.

Money orderis sumoje $4.50 pasiųstas Liaudies Balso redakcijai.

A. Kucinskas

NAZIAI JAU VIEŠPATAUJA ANT AUSTRIJOS SPAUDOS

VIENA. — Nazis A. Seyss-Inquart, Hitlerio įspraustas kaip Austrijos vidaus reikalų ministeris, griežtai uždraudė laikraščiuos spausdinti bet ką nepalankaus apie Vokietijos nazius.

Už pirmą tokį "nusikaltimą" jis grumoja redaktoriams ir leidėjams po tris mėnesius kalėjimo ir 2,000 šilingų piniginės baudos. O jei kuris laikraštis antru atveju įdės ką nors prieš Vokietjios hitlerininkus, tai bus suspenduotas arba visai uždarytas.

Buvusios Kinijos Raudonosios Armijos kareiviai maršuoja į frontą kovai su japonais, kurie dar negirdėtu žiaurumu naikina Kinijos liaudį ir jos turtą.

PIPIRNIČIA

Jurgio Pipiro Apžvalga

Lietuvos policija turi daug bėdos su žmonėmis, kurie vaikščiodami nesilaiko dešinės. Ir niekaip nesurandanti, kur glūdi priežastis, kad Lietuvos miestų žmonės nesilaiko patvarkymų.

Pipirničios štabas irgi turėjo kelius posėdžius tyrinėjimui priežasčių, kodel Lietuvos žmonės nenori laikytis dešinės. Ir galų gale štai kokios išvados priėjo:

Kadangi žmonės yra skirstomi į kairiuosius ir dešiniuosius, todel ir Lietuvos žmonės, nenorėdami, kad juos kas priskaitytų prie dešiniųjų, nenori laikytis dešinės ir pasivaikščiojime.

* * * * *

Vienas torontietis Naujienose baido svietą, kad komunistai būtų sušaudę socialistus, jei Stalinas būtų atsiuntęs šautuvus.

Bet J. Plaktukas aiškina, kad jie patys išnyksią, kaip išnyko Jaunųjų Sąjunga, Kultūra ir kitos tos krypties organizacijos, nes to paties žmogaus kliedėjimas per Naujienas rodo, kad nekurie socialistai serga nepagydoma liga.

* * * * *

Montrealo lietuvių sklokininkai surengė parengimą visai pašonėje kito parengimo, kuris buvo rengiamas pagelbėti Ispanijos liaudies vaikučiams-našaičiams.

Del to dabar montrealiečiuose eina smarkios diskusijos. Vieni sako, kad sklokininkai norėjo pakenkti Ispanijos vaikučiams, o kiti sako, kad jie patys esą kaip vaikai ir vaikiškai pasielgę. Kokios išvados bus prieita, kol kas negalima pasakyti.

* * * * *

Anglijos konservatoriai su Chamberlanu priešakyje užima tokią liniją: "Nusileisti fašistiniams diktatoriams, kad jie neužpultų ant Anglijos."

Jurgio Pipiro manymu, tokia linija labai teisinga, nes atidavus Musoliniui ir Hitleriui Gibraltarą, Suezo kanalą, visas kolonijas, Anglijai nebebus reikalo gintis, o fašistams pulti.

Jurgis Pipiras

Ar Leisti Liaudies Balsą Du Kartu į Sąvaitę

FORT WILLIAM, Ont. — Šiuo klausimu mes daugiausia remiamės ant montrealiečių, torontiečių, sudburiečių ir mūsų aktyvių draugų winnipegiečių, pagaliau ir mainierių, jų nuomonės ir nutarimų. Fort William lietuviai draugiškuose susėjimuose šį klausimą diskusavome daug kartų ir, žinoma, mes norim Liaudies Balsą gauti du kartu į sąvaitę, taipgi ir jo išlaikyme mes visados duosime tinkam kooperaciją. Bet tuo pačiu, mes kreipiam Liaudies Balso ir kitų draugų dzmesį, kad dalyką diskusuotumėt labai atsargiai.

Kovos už Pašalpą

Kaip Fort William, taip ir Port Arthur rudeniui prasidedant buvo šimtai žmonių be darbo, bet už pašalpos gavimą organizuotos kovos nebuvo vedama. Mat, praeitais metais su darbais buvo kiek geriau, tai visas dėmesys ir energija buvo nukreipta į organizavimą miškų darbininkų unijos. Esant bedarbei, o neturinti savo organizacijos, tai kovos buvo vedamos individualio pobudžio, pakrikusiai, prieš organizuotą kapitalistų šaiką. Be abejo jos nebuvo pasekmingos, apie 20 asmenų areštavo ir sugrūdo į kalėjimus. Vieni buvo apšaukti valkatomis ir tinginiais, kiti vagimis. Bet taip netruko ilgai, bedarbiai greitai atkreipė progresyvių aldermanų dėmesį bei kitų darbininkų organizatorių. Greitai buvo suorganizuoti bedarbių komitetai ir suruošta tvarkinga demonstracija Port Arthure, kuri miesto ponams įvarė nemažai baimės. Mat, apie 200 bedarbių buvo okupavę Eaton Co. valgomųjų daiktų krautuvę ir policija negalėjo jų iš ten išvaryti, kol nepatenkino jų reikalavimus. Dabar bedarbiai yra geriau organizuoti ir jų padėtis kiek geresnė.

Fortviliamietis

METZ. Francija.—Suimti ir nuteisti keturi nazių šnipai, kurie šnipinėjo Francijos požemines tvirtoves prie Vokietijos rubežiaus. Jų tarpe ir vienas Vokietijos baronas.

Lietuvoje

ŠIEMET NELEIS DARBININKŲ VYKTI Į LATVIJĄ

Kaunas.—Kaip tenka patirti, atatinkamose įstaigose pradėta sarstyti klausimas del žemės ūkio darbininkų išleidimo vasaros darbams į Latviją. Esą gauta iš ūkininkų nusiskundimų, kad jiems vasaros laiku trūksta darbininkų, todel valdžios įstaigose vyrauja nuomonė, kad šiemet į Latviją vasaros darbams darbininkų neleisti.

Žemės ūkio ministerijoje planuojama išduoti visiems ūkio darbininkams knygutes, ant kurių turės būti žymima, kur ir kiek pas kokį ūkininką ir kiek laiko darbininkas dirbo.

Tuo, manoma, bus darbininkai labiau priversti patenkinti ūkininkus, kad ant knygutės gavus gerą pažymėjimą.

MAITINAMI MIŠKO ŽVĖRELIAI

Šakiai.—Šią žiemą storai sniego dangai apklojus žemę, miško žvėreliai: stirnos ir kiškiai niekur negali rasti maisto. Dabar eiguliai kiekvienas savo eiguvose padeliojo įvairiose vietose šieno bei dobilų stirnoms ir kiškiams maitintis.

Kiek blogiau, kad šia žiemos pagelba miško žvėreliams per vėlai susirūpinta. Nes stirnos nerasdamos maisto taip suliesėjo ir išbadėjo, kad jas bebėgant galima sugauti. Daugelis ūkininkų pasakoja, kad jiems teko matyti miškuose iš bado nugaišusių stirnų.

NETIKRI LITŲ BANKNOTAI

Kaunas.—Paskutinių mėnesių bėgyje apyvartoje pasirodė netikri dešimties litų vertės banknotai. Jie padirbti nelabai vykusiai ir prityrusių arba šiaip atsargesnių asmenų lengvai atskiriami nuo tikrų. Tačiau neapdairiems ar mažai reikalų su pinigais turintiems piliečiams gali būti nesunkiai įduodami vieton tikrų. Lyginant juos su tikrais lengvai galima atskirti, nes yra šviesesnės spalvos ir kiek mažesnio formato.

SUSIMUŠĖ, KAD NEDAVĖ KELIO

Šiauliai.—Pravažiuodami pro Joneikių kaimą Gruzdžių-Joniškio vieškeliu, Džiugų kaimo gyventojai P. Spangelis ir L. Kvašys susitiko dviem vežimais atvažiuojančius nepažystamus vyrus, kurie nedavė kelio ir pradėjo juos plūsti. Žodis po žodžio—ir prasidėjo rimtas susirėmimas: nepažistamasis išlipo iš savo vežimo ir kirviu smogė Spangeliui į nugarą, perkirsdamas keletą šonkaulių. Po to žiauraus "pamokinimo" nežinomajam ir kelias pasidarė nebesiauras: prasilenkė ir pravažiavo.

Vedant kvotą išaiškinta, kad užpuolikas buvo Ignas Bagdonavičius, Ežeikių kaimo gyventojas, kuris jau sulaikytas.

NEKONTROLIUOJA DARBO APDRAUDOS ĮSTATYMŲ VYKDYMO

Vilijampolė.—Maco trikotažo fabrike dirba apie 20 darbininkų. Dalis darbininkų nėra apdrausti ligonių kasoje ir ne visiem darbininkam mokamas nustatytas atlyginimo minimumas. Darbininkai bijo pasiskųsti, kad neatleistų iš darbo.

Reikėtų, kad atatinkamų įstaigų kontrolieriai stropiai patikrintų jų būklę ir kaip samdytojas vykdo darbo apsaugos įstatymus. Bet vargu ar darbininkai susilauks be kovos savo reikalų aprūpinimo.

REVIZUOJA MIESTO ĮSTAIGAS

Rokiškis.—Valstybės kontrolės revizoriai pas Rokiškio miesto burmistrą darė revizijas apie pusantro mėnesio laiko. Apie taip ilgai užsitęsusią reviziją įvairiai kalbama.

Kažin ar revizoriai išaiškino kur randasi nepriklausomybės paminklo statybos komisijos surinkti pinigai? Paminklui pinigai buvo renkami iš visuomenės, o atskaitomybės visuomenei visai nėra duota. Reikėtų rokiškėnams susirūpinti ir pareikalauti tokios atskaitomybės, nes revizoriai apie tai nieko nepraneša.

Taipgi revizuojama apskrities valdyba ir apylinkės teismas.

LAUKIA NAUJO ŠVENTOJO

Kretinga.—Jezuitai buvo nuskyrę laiką sausio mėnesyje melstis, kad Lietuvoje atsirastų šventasis. Dabar žemaitijoje kunigai varo smarkią agitaciją, kad mirusį ir palaidotą pamokslininką vienuolį Jurgį Ambroziejų Pabrėžą laikyti už šventą ir prie jo kapo melstis jo užtarimo ir malonių. Atsiranda žmonių, kurie ištikrųjų pradeda manyti, kad Pabrėža yra šventas ir būriais suklaupę keliais eina melstis ir statyti degančias žvakes. Kiti leidžia gandus, kad maldos prie jo kapo "mačija" ir ligoniai susilaukia sveikatos ir t.t.

Kunigai stengiasi tuos gandus dar labiau pagilinti ir daduoti rimto pobūdžio. Dabartinis pranciškonų provincijos tėvas Augustinas Dirvelė, lankydamasis Italijoje, buvo nuvykęs ir pas šių dienų stigmatizuotąjį vienuolį tėvą Pijų, kuris įsikalbėjęs apie Pabrėžą, tuojau liepė neatidėliojant įvesti Romos Kūrijoje Tėvo Pabrėžos bealifikacijos—palaimintuojų pripažinimo bylą.

Kad ta byla būtų laimėta ir Pabrėža liktų pripažintas šventuoju, kunigai per savo laikraščius ragina visą Lietuvą, o ypatingai žemaičius melstis.

IR VEKSELIŲ NEGALIMA SIŲSTI IŠ LIETUVOS BE LEIDIMO

Kaunas.—Vienas prekybininkas Abr. Šeinas už siuntimą pažiruoto vekselio į Estiją prekybinei firmai, kurios jis yra dalyvis, buvo muitinės valdininkų atiduotas į teismą ir nubaustas. Šis padavė kasacijos skundą Vyriausiam tribunolui įrodinėdamas, kad vekselio persiuntimas buvo grynai pašto, bet ne valiutos operacija, nes jis tik pažiravęs jam firmos prisiųstą vekselį ir vėl jį grąžinęs. Bet Vyr. tribunolas jo skundą atmetė ir bausmę patvirtino, nes ir vekselių persiuntimui reikalinga gauti valiutų komisijos leidimas.

DAR TEBETEISIA BUVUSIUS SUKILUSIUS ŪKININKUS

Kaunas.—Nuo 1935 metų ūkininkų streiko del dvylikos ūkininkų teismas buvo užsilikęs, nes jie buvo perduoti Kariuomenės teismui, bet Kariuomenės teismo prokuratūra priėjo išvados, kad jų nusikaltimas per mažas, kad galėtų Kariuomenės teismas juos teisti. Todel byla buvo perduota Apeleciniams rūmams, kurie šiomis dienomis bylą ir nagrinėjo.

Kaltinamųjų suolan buvo pasodinti: J. Stankevičius, J. Kemėža, V. Vosylius, S. Ramanauskas, Vincas Daubaras, V. Antanaitis, A. Mikalkevičius, J. Bakula, P. Venslovaitis, J. Kalvaitis, P. Plioplys ir J. Plečkaitis.

Šie visi ūkininkai, pagal kaltinamą aktą, yra kaltinami tuo, kad susitarę ir bendrai veikdami 1935 metais lapkričio pirmoje pusėje Šakių-Vilkaviškio apskrityse, Bubelių, Naumiesčio, Žvirgždaičių ir Žaliosios valsčiuose platinę atsišaukimus "Broliai Ūkininkai" ir "Draugai Ūkininkai," kuriuose ragino visus prisidėti prie streiko ir užtarti skriaudžiamuosius bei persekiojamus ūkininkus. Jie būktai grąsinę ir kėsinęsi nuginkluoti šaulius Sklandaitį, Kerežį ir kitus Slabadų kaimo šaulius ir Naumiesčio pasienio policiją, kurios butus tuo tikslu Pliopys apžiūrėjęs ir taręsis nušauti nuovados viršininką Stropų, jeigu jis vykdytų pas Plioplį varžytines. Ir kad jie patys priešinosi valdžios daromai tvarkai ir kitus kurstę tą patį daryti.

Todel juos kaltino baudžiamo statuto straipsniais, kaipo už pavojingo nerimo kėlimą prieš valdžią.

Kaltinamieji teisinosi, kad prie streiko juos privedus bloga ekonominė padėtis ir todel jie prašė juos išteisinti.

Bet išteisinimo jie nesulaukė, nors jokios kriminalystės jie nėra padarę. Apeliaciniai rūmai juos pripažino kaltais ir nubaudė sekančiai: J. Stankevičių 6 mėn. paprasto kalėjimo; Pr. Plioplį, J. Plečkaitį ir J Kemėžą po 4 mėn.; Mikalkevičių 3 mėn., Plioplys, Plečkaitis, Makalkevičius ir Kemėža nuo bausmių atlikimo sąlyginiai atleisti, jeigu laike vienerių metų nenusikals.

Visiems penkiems nubaustiems atimtos pilietinės teisės ir priteistos teismo išlaidos. Likusieji septyni išteisinti.

IGNORUOJA ŽMONIŲ PRAŠYMĄ

Alytus.—Darbininkai neturėdami kur gyventi delei butų stokos padavė prašymą miesto savivaldybei, kad ši sudarytų geresnes sąlygas del darbininkų ir leistų jiems esančiuose prie miestelio tuščiuose žemės sklypuose pasistatyti namukus.

Bet miesto savivaldybė jų prašymo vis dar nesvarsto ir neduoda jokio atsakymo. Tuo aiškiai parodo, kad miestą valdantys ponai visai nenori rūpintis darbininkų reikalais ir gyvenimu.

REIKIA ANTRU KARTU IŠPIRKTI SKLYPUS

Utena. — Jau baigtas Utenos išmatavimas ir visi sklypų savininkai gavo pranešimus užsimokėjimui čižinį mokestį.

Tas mokestis nuo rusų laikų nebuvo reikalautas, todel dabar reikia užmokėti už tą visą praeitą laiką. Mokesčiai susidaro tokie dideli, kad viršija daugiau, negu tie sklypai verti. Bet žmonės pirkdamiesi sklypus yra jau užmokėję ir dabar labai susirūpinę, nes mokesčius užmokant būtų lygu sklypų pirkimu antru kartu.

Rūpinasi ir aimanuoja, nes nežino kur jie gali teisybę rasti.

BRANGIAI MOKA UŽ ŽABARUS

Alytus. — Udrijos parapijos salėje buvo varžytinės miško žabarų-šakų pirkimui. Suvažiavę apylinkės ūkininkai smarkiai varžėsi ir mokėjo už šakas trigubai daugiau, negu nustatyta kaina. Neturtingosios moterys, neįstengdamos nusipirkti ir menkiausios rūšies kūro, net verkė. Bet niekas į jas dėmesio nekreipė ir valdžios organai visai nesirūpina, kad joms nors menkiausią kūro dalį suteikus.

Ankstyvesnėse varžytinėse buvo parduodama geresnė kūro medžiaga, bet jos ir ūkininkai negavo, nes ją išgraibstė įvairūs privilegijuoti spekuliantai.

NEPAKĖSDAMAS SKURDO NUSIŽUDĖ

Pagėgiai. — Savo gyvename name nusišovė G., 20 metų amžiaus vyras. Šovėsi į krūtinę ir vietoje krito negyvas.

Jis buvo neturtingas, vasarą pardavinėjo gatvėje ledus, o žiemą patarnaudavo kine ir taip užsidirbdavo sau menką pragyvenimą. Prie nusižudimo pastumėjo ir nesutikimas su patėviu.

NUĖJO PASIŽIŪRĖTI NAUJAGIMIO SŪNAUS, O ATRADO DUKTERĮ

Telšiai.—Čia gyvenantis batsiuvys Šulcas yra kartu ir muzikantas. Todel dažnai jam tenka išvažiuoti į apylinkę vestuvėms bei kitoms pramogoms pagriežti. Kartą po dviejų dienų grįžęs rado moterų ir bobučių pilną stubą, kurios jam pranešė, kad jis likęs kūdikio tėvu, kurį jos jau ir pakrikštiję Antanu. Šulcas nuėjęs pasižiūrėti savo Antanuko atrado mergaitę, dukterį.

Iškilus nesusipratimui aikštėn, paaiškėjo, kad gimdymas įvykęs pirm laiko ir kadangi kūdikis buvo labai silpnas, tai moterys supuolę greitai nuvežė baž nyčion ir pkrikštiję Antanu, nes motinos buvęs pageidaujamas Antano vardas. Jos labai bijoję, kad kūdikis nemirtų nekrikštytas, todel per skubėjimą ir nepatėmyjo, kad mergaitė, o ne berniukas.

Prisiėjo Šulcui kviesti antru kartu kūmus ir Antaną "perdirbti" į Antaniną.

PASIGĖREĘS UŽMUŠĖ DRAUGĄ

Alytus. — Birštono valsčiaus Pozonių kaimo keli gyventojai dirbo valdiškam miške prie miško kirtimo. Vieną šeštadienį, gavę už savo darbą pinigus, keli iš jų nuėjo į Babieriškio miestelį įsigerti. Gerai įsigėrę grįžo namo. Bet beeidami del ko tai susiginčijo ir netrukus Buza susikabino su Rutkausku. Kai Rutkauskas nuo smūgių parkrito, tai užpuolikas Buza nuėjo, bet kiek paėjėjęs atsigrįžo ir pamatęs, kad Rutkauskas keliasi, sugrįžęs ir baslio smūgiais "dadėjo" nelaimingajam per galvą ir vietoje užmušė.

Žmogžudys areštuotas ir pasodintas už grotų.

MNNEAPOLIS, Minn.—Automobilių mechanikų unija laimėjo streiką, kada 130 mechanikų vieningai pareikalavo daugiau atlyginimo ir unijos pripažinimo.

Toronto moterys reikalauja geresnės pašalpos bedarbiams. Su tokiais plakatais kelios dienos atgal jos vaikščiojo miesto namo (City Hall) koridoriais, kuomet kitos delegatės įteikė reikalavimus kontrolierių komisijai, kad pašalpa būtų padidinta.

Emi Siao — Vertė Petras

PARTIZANAS VEY TU

Kariuomenės dalis pamažu žygiavo prie sniegais apnešto miesto.

Šaltis didėjo. Žemė dundėjo po nuvargusių arklių kojomis.

Pulkininkas Ido vis dar tik retkarčiais pakeldavo ranką prie pamėlynavusio nuo šalčio veido, net tvirtas mandžuriškas šaltis negalėjo sugadinti jo išdidingos nuotaikos.

Pulkininkas, rodės, turėjo būti viskuo patenkintas. Jo planas apkolonizuoti trisdešimtis tūkstančių japonų Mandžurijoj buvo jau užgirtas net paties imperatoriaus ir jau buvo vykdomas gyveniman. Teisybė, pirmas bandymas negalima buvo pavadinti nusisekusiu—penki šimtai japoniškų kolonistų kentėjo nuo nepaliaujančių užpuolimų partizaniškų būrių ir ant galo buvo priversti grįžti į miestą. Bet dabar pats pulkininkas pasiėmė įvykdyti gyveniman savo planą ir jis pilnai pasitikėjo savo jėgomis.

Kariuomenės dalis artinos prie miesto vartų. Kelio gale stovėjo pamėlynavę nuo šalčio Mančuko kareiviai.

Orkestra užgriežė himną. Apsisiautęs minkštam ploščiuje, išbėgo iš miesto vartų pasitikti pulkininką apygardos viršininkas. Sužliugęs viršininko veidas prisipildė viltinga šypsena. Paskui viršininką skubėjo, liesas japoniškas "patarėjas."

Pamatęs pulkininką, viršininkas nusilenkė iki žemės, atiduodamas nusižemininmo pagarbą.

Mančuko kariuomenės kareiviai pagerbė šautuvus, saliutuodami pulkininkui.

Pulkininkas, atidavęs trumpą karišką pagarbą viršininkui, patraukė miesto gatvėmis.

Jis sustojo prie vėliavomis papuošto namo. Čionais jam buvo paruošti iškilmingi pietūs "nuplovimui dulkių."

Pietūs susidėjo iš daugybės įvairių valgių ir gėrimų, todel jis atidavė jo ruošėjams tinkamą pagarbą. Ant galo po to, kai buvo apsimainyta karštomis frazėmis, pulkininkas išdidžiai pakilo ir prakalbėjo laužyta chiniška kalba. Jo kalba buvo visai trumpa, bet daug reiškianti:

—Prisiartina nauji metai, visi valstiečiai iki naujų metų privalo atiduoti pirmiausiai visus ginklus, kokie tik pas juos randasi, o paskui visus žemės nuosavybės dokumentus!

* * * * *

Opiumiško namo kambarys skendo mėlynose dūmų bangose.

Viskuom pasitenkinęs apygardos viršininkas gulėjo išsitiesęs ant lovos.

Toje minutėje, kada opiumas pradėjo veikti, atsidarė durys ir į kambarį įėjo japoniškas patarėjas. Jis pasisveikinęs atsisėdo ir paskui pradėjo rimtu tonu kalbėti:

—Jūs, tikriausiai, žinote, kad jūsų valstiečiai nelabai noriai atiduoda nuosavybių dokumentus, o taipgi visai nenori grąžinti ginklų, kurie pas juos randasi paslėpti, todel aš patariau pačiam pulkininkui vykti į kaimą. Bet pulkininkui būtinai reikalinga pinigų ir provianto,—jūs turit būtinai aprūpinti pulkininką viskuom, kas tik jam reikalinga!

—Kiek?— nepasitenkinančiai paklausė viršininkas.

—Dešimties tūkstančių dolerių.

Viršininkas linkterėjo galvą, kaipo sutikimo ženklą.

Patarėjas pakilo . . .

Viršininkas tuojaus įsakė pašaukti sekretorių.

—Bėgyje šios dienos praneškite visiems šio miesto krautuvininkams, kad yra uždedamas ant jų mokestis . . . —viršininkas susimąstė . . . —kad uždedamas ant jų mokestis dvidešimts tūkstančių dolerių, kurie privalo būti tuojaus sumokėti . . . tas mokestis uždedamas tikslu išnaikinti banditus,—užbaigė jis.

Sekretorius nusilenkė ir išėjo.

Moteris, kuri tuo laiku buvo kambaryje, su nusistebėjimu pažiūrėjo į viršininką.

—Dvidešimts tūkstančių?—paklausė ji.

Viršininkas nusišypsojo.

—Ak, tu kvaile, nejaugi tu manai, kad aš už dyką suksiu sau galvą!—prabilo jis, plakšnodamas su delnu jai per pečius.

* * * * *

Pulkininkas neapsistojo mieste. Sekantį rytą, lydimas trijų dešimčių japoniškų kareivių ir vienos kuopos Mančuko kareivių, jis išvyko į artimiausį prekybinį punktą.

Šis kaimas buvo vienas iš gyviausių apygardos centrų, bet dabar gatvėse viešpatavo tyla. Pulkininkas susitiko vien tik atskiras valstiečių figūras, kurios skubėjo į savo bakužes pasislėpti. Toliaus matėsi didelė maldyklа. Taip, kaip ir mieste, ant namų ir ant maldyklos plevėsavo japoniškos ir Mančuko vėliavos. Pulkininkas patraukė linkui maldyklos, kurioje jis sumanė praleisti naktį drauge su savo palydovais.

Pavalgęs pietus ir pailsėjęs, jis išėjo susipažinti su kaimu ir jo žmonėmis.

Staigiai jo akys prisimerkė ir jis sustojo. Namas, aptvertas aukšta mūro siena, pritraukė jo domę prie savęs. Nedideli vartai vedė į vidų kiemo. Matomai tas namas priklauso stambiam ūkininkui. Tarp vartų stovėjo maža mergaitė. Ilga žibanti jos kasa kabojo žemiau juosmens. Ant jos buvo gražūs drabužiai.

Pulkininkas staigiai apsisuko ir numaršavo linkui maldyklos.

Maldykloje pulkininkas pasišaukė perkalbėtoją ir griežtai įsakė tuč tuojaus pristatyti tą mergaitę pas jį.

* * * * *

Pakabinta palubėje lemputė tamsiai apšvietė tablyčias su prabočių vardais, šventą stovylą ir palenktą ant puoduko platų, įdegusį Vey Tu veidą.

Šeimyna vakarieniavo. Aplink stalą sukinėjos Šen-Hua, jos judrios rankos skubiai dėjo ryžius į ištuštėjusius bliudelius, pripildė vyno forforines čerkas.

Tėvas ir senelis maloniai žiūrėjo į jauną ir dailią šeimininkę.

Vakarienė ėjo prie pabaigos, kada durys atsivėrė ir į vidų įėjo perkalbėtojas.

—Tu laimingas,—pareiškė jis, šypsodamas gudriomis plonomis lūpomis . . . —Pulkininkui patiko tavo duktė. Man įsakyta kuogreičiausiai pristatyti ją pas pulkininką į maldyklą.

Porą minučių kambaryje viešpatavo tyla.

—Jai juk dar tik penkiolika metų,—prakalbėjo senelis.

Perkalbėtojas nusišypsojo.

—Kuo jaunesnė, tuo geriau,—atsakė jis ir ištiesė ranką imti mergaitę.

Šen Hua išgąstingai sukliko.

Vey Tu žengė žingsnį pirmyn ir atsistojo tarpan tarp perkalbėtojo ir mergaitės.

—Gerai, jūs eikite, o aš ją nuprausiu, aprengsiu, kad ji tinkamam stovyje atsilankytų pas pulkininką . . . Aš nuvesiu ją pats,—pasakė jis skurdžiai.

—Gerai,—atsakė perkalbėtojas ir pamąstęs pridėjo su grąšinimu:—tiktai ilgai netruk, nes pulkininkas įsakė pristatyti kuogreičiausiai!

* * * * *

Vey Tu sustojo vidury kiemo. Jo kojos paliko staigiai sunkios. Jam rodėsi, kad jis neturės jėgos peržengti savo namo slenkstį ir jis sunkiai atsisėdo ant suolo.

Vey Tu užmerkė akis . . . Štai prieš jį visas jo gyvenimas: skurdus, vargingas kareivio gyvenimas: bepalioviai žygiai, retkartiniai apsistojimai kaimuose, pilnas pavojų ir rizikos šiaurryčių armijos kuopos vado gyvenimas.

Bet visur, visuose žygiuose savo pavojingo keliauninko gyvenimo, Vey Tu svajojo vien tik apie tą laimingą minutę, kada jis sugrįš į savo kaimą, pas savo šeimyną ir daves savo genkartę prie laimingo gyvenimo. Jis svajojo apie tai, kad kada nors jo garbingi sūnūs užrašys jo vardą ant tablyčios ir ją pakabins eilėj su kitų prabočių vardais.

(Bus daugiau)

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS REIKALAI KANADOJE

Jau Dvi Kuopos Išpildė Savo Kvotas Naujų Narių Gavime

Vasario 26 d. pas Kanados Veikiantį Komitetą užregistruotais daviniais galiu pranešti, kad ALDLD 95 kp., Kapuskasing, Ont. jau gavus penkis naujus narius ir turi didžiausį procentą narių užsimokėjusių duokles už 1938 metus. Ši kuopa turėjo kvotą gauti 4 naujus narius. Iš Red Lake, Ont., drg. J. P. rašo laiške: **"Mūsų kuopai skirtą kvotą naujų narių gavimui jau pildėme."** Drg. J. N. kitame laiške papildo pranešimą, rašydamas: **"Jau keturis naujus narius gavome ir gal dar du gausime."** Taip rašo daugai iš 152 kuopos, kuri turėjo kvotą gauti 4 naujus narius. Tai pirmąsias pozicijas užėmusios kuopos. Jas turėtų pasekti kitos kuopos.

Draugai montrealiečiai irgi gražiai darbuojasi naujų narių gavime. **137 kp. fin. sekretorė drg. P. Matulaitytė pridavė 20 naujų narių; 47 kp. fin. sekretorius drg. A. Keršys pridavė 8 naujus narius ir pranešė, kad apie pusė tauzino randasi pas vajininkus.**

Bendrai per pirmas 26 vajaus dienas pas K.V.K. vaduojantis pranešimais ir prisiųstais naujais nariais, yra gauta apie 45 nauji nariai.

K.V.K. savo posėdyje išreiškiame pagarbą ir padėką darbštiems vajininkams. Ypatingai sveikiname Tolimųjų Kanados Vakarų draugus, kurie rūpinasi atgaivinti seniau gyvavusias kuopas arba stengiasi suorganizuoti naujas. Linkėtina, kad **drg. K. Makarevičiaus** pastangos nenueitų veltui. **Drg. A. Maigis** iš Hillcrest Mines, Alta, tarp kitų organizacinių reikalų praneša, kad jis rūpinasi suorganizavimu naujos kuopos. Tai sveikinantis draugo žygis. Mes labai prašome ten gyvenančių Liaudies Balso skaitytojų prisidėti prie kilnaus darbo, suorganizavimo apšvietos organizacijos kuopos.

Tiesa, tenka prisiminti ir prastesnius davinius apie vajaus eigą. Bet apie tai, plačiai nerašydamas, pažymėsiu, kad dar yra šešios kuopos, kurios jokių vajaus darbo rezultatų neprisiuntė. Žinoma, yra kuopų, kurios tik tam tikrais metų laikais gali susirinkti iš miškų ar ūkio darbų, bet nesurandu pateisinimo tokios kolonijos draugams-ėms, kaip Toronto. Pagalvokite, draugai, kur statotės save Kanados lietuvių darbo žmonių judėjimo akyvaizdoje. Ar nebūtų geriau, kad mums nereiktų duoti, o jums klausyti tokių pastabų. Tokių pastabų galima išvengti, bet turime nors kiek susirūpinti mūsų organizacijos auginimu, gaunant naujų narių.

K.V.K. Sekretoriaus Maršruto Reikalu

Kanados Veikiantis Komitetas, peržvelgęs įvairių kuopų atsiliepimus del planuojamo maršruto, radome reikalą, kad drg. K. Kilikevičius išvyktų su maršrutu apie kovo mėn. 15 d. Pirmiausia teks vykti į Albertos provinciją. Albertos provincijoj manoma prabūti apie dvi ar tris savaites. Iš ten persikelti į Winnipegą. Winnipege teks pabūti, sulyg draugų pageidavimo, apie tris savaites. Po to teks aplankyti kolonijas tarpe Winnipego ir Montrealo.

Albertoj manoma atlankyti visas didesnes lietuvių kolonijas, kaip tai: Lethbridge, Edmonton ir kitur, kur bus Ketvirto Rrajono draugų-ių nurodyta, arba reikalinga. Labai prašome Ketvirto Rajono Komiteto ir kuopų valdybas pasirūpinti tinkamai pasinaudoti atvykusiu draugu. Jeigu kurią koloniją ar kuopą nepasieks mūsų laiškai, tai vistiek greitai susirašinėkite su K.V.K. arba su Ketvirto Rajono Komitetu, bei Lethbridge draugais.

Trečio Rajono lietuvių kolonijų atlankymo reikalą turi sutvarkyti Rajono Komitetas. Labai puiku, kad draugai šaukia konferenciją. Kaip dabar padėtis rodo, tai labai būtų gerai, kad rajono konferencija įvyktų antroj pusėj balandžio mėn., tas duotų galimybę K.V.K. atstovui dalyvauti konferencijoj. Priimkite draugai tai domėn.

Kada bus galima ir ar galima atlankyti kitas lietuvių kolonijas tarpe Winnipego ir Montrealo, teks paskelbti ar pranešti laiškais kiek vėliau.

Pilnai nurodyti kur kurią dieną atsilankysiu—neįmanoma, nes neturime galimybių naudotis pilnais susisiekimo patogumais. Čia paskelbiamas tik bendras maršruto planas ir stengsimės jo laikytis. Papildymus teks atlikti susirašinėjant laiškais.

Paskubėkite su Duoklių Užsimokėjimu

Centro Pildomas Komitetas pakartotinai ragina rimčiau susirūpinti narinių duoklių užsimokėjimais. Del suvėluoto duoklių užsimokėjimo nukenčia visas organizacijos veikimas, ypatingai negali laiku išleisti nariams duodamas knygas. Todel visi ALDLD nariai-ės paskubėkite su duoklių užsimokėjimu už 1938 metus, o tie, kurie neužsimokėję už 1937 m., pasistengkite greičiausioj ateityj pasimokėti. Neleiskite organizacijai badaut.

K. Kilikevičius
K.V.K. Sekretorius
P. O. Station "D," Box 44,
Montreal, Que.

AUKOS

Lietuvos Liaudies Kovotojams

Kanados Lietuvių Komitetui Lietuvos Liaudžiai Ginti Liaudies Balsas prisiuntė $19.00 aukų priešfašistiniams kaliniams Lietuvoj, kurių dalį jis gavęs iš ALDLD senojo Kanados Veikiančiojo Komiteto, o kitus L. B. buvo prisiuntę Kanados lietuviai iš įvairių vietų, tam pačiam tikslui.

J. Lesevičius
KLKLLG Sekretorius
P. O. Station "D," Box 44,
Montreal, Que.

Redakcijos Atsakymas

J. Martinoniui, Hudson, Ont. —Draugo straipsnį "Lietuvos Nepriklausomybės 20 Metų Sukaktuves Minint" gavome, labai ačiū. Bet mums atrodo, kad draugas labai pasivėlinot. Sukaktuvių minėjimai jau praėjo. Žiūrėsime, jei straipsnis tiks spaudai ir po sukaktuvių, sunaudosime.

Montrealo Naujienos

SOLIDARIAI APVAIKŠČIOTOS DVIDEŠIMT METŲ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTUVĖS

BENDROS MENINĖS JĖGOS IŠPILDĖ PROGRAMĄ

Atžymėta Lietuvos Šventė—Pasmerktas Fašizmas

MONTREAL, Que. — Jau anksčiau buvo rašyta spaudoj, kad šiemet Montrealo lietuviai solidariai apvaikščiojo 20 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves. Visos pašalpinės draugijos be pažiūrų ir įsitikinimų skirtumo iš anksto susitarė ir gerai prisiruošė apvaikščioti tą mums, lietuviams, taip svarbią nepriklausomybės atgavimo dvidešimtmetinių sukaktuvių šventę. Ir pačiam paminėjimo apvaikščiojime, nors buvo prisirinkę įvairiausių įsitikinimų žmonių, pas visus vyravo s u s i k uopęs solidariškumas, bendros mintis. Taipgi programos išpildyme dalyvavo įvairių organizacijų ir pavienių menininkų ir pas visus reiškėsi draugiškas atsinešimas linkui vieni kitų.

Paminėjimo iškilmes atidarė Vytauto Kliubo pirmininkas K. Juškevičius. Jis trumpai apibudino šios šventės tikslą, išreikšdamas džiaugsmą, kokį jis jaučia dabar, kad Lietuva nepriklausoma šalis ir ypač atžymėjo, kokį džiaugsmą turėjo tuo laiku Kanadoje gyvenanti lietuviai, kada buvo tik paskelbta Lietuvos nepriklausomybė, t.y. 1918 m. 16 vasario. Sako, džiaugėmės visi, kad Lietuvos žmonės per ilgus laikus vergavę po caro jungu, pagaliau, susilaukė nepriklausomybės, laisvės, pastatytos ant demokratinių pamatų. Bet, sako, šiandien, minint 20 metų nepriklausomybės sukaktuves, Lietuvos žmonės gyvendami savo tėvynėj, kad ir nepriklausomoj, tos laisvės vėl nebeturi — ją išplėšė tautininkai-fašistai. Sako, mes čia gyvendami Kanadoj, svetimoj šalyj, turime laisvę ir ja naudojamės, o Lietuvos žmonės, kovoję ir atkovoję laisvę, šiandien turi kentėti surakinti tautininkų pančiais. Sako, ar neskaudu mums, kanados Lietuviams, žiūrint į tokią Lietuvos žmonių padėtį? Skaudu ir labai skaudu. Todel baigdamas ragino visus Montrealo lietuvius atsižvelgti į tai ir padėti Lietuvos žmonėms išsilaisvinti iš po tautininkų diktatūros.

Po to, programos vedėjas M. M. Mašnickas pakvietė kliubo "Aido" chorą. "Aido" choras atidarydamas programą pirmiausia padainavo Lietuvos himną ir šiaip liaudiškų dainelių, po kurio tęsėsi sekanti programa ir kalbos. Pirma O. Vilkaitienė paminėjo dalyvius ir pasveikino nuo D. L. K. Vytauto Neprigulmingo Kliubo moterų sekcijos. M. M. Mašnickas perdavė pasveikinimus nuo Šv. Onos ir Elzbietos Pašalpinės Draugijos, kurį, jų pirmininkė negalėdama dalyvauti įgaliojo. Narkeliūnas pasakė "chicagiečio" monologą.

Po to, vedėjas pakviečia nuo D. L. K. Vytauto Neprig. Kliubo kalbėtoją J. Ylą. Jis apibudina Lietuvos nepriklausomybės kūrimosi eigą ir svarbą šios dvidešimtmetinių sukaktuvių šventės. Perskaito Vilniaus Tarybos dokumentą, kuriuo Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma. Šis dokumentas aiškiai liūdyja, kad Lietuva buvo atsteigta su demokratijos pagrindais, laisve visiems Lietuvos žmonėms, kurios šiandien liaudis jau nebeturi. Jam teko lankytis Lietuvoj praeitais metais ir matė, kad Lietuvos ūkininkai skursta, kad jų gyvenimas nė kiek nepagerėjęs, kaip kad buvo prieš 8 metus jam išvykstant pirmu kartu iš Lietuvos. Taipgi atžymėjo biaurų dabartinės tautininkų valdžios valdininkų biurokratizmą. Sako, jam pačiam teko lankytis valdiškose įstaigose su reikalais, kur reikėjo nemažai sunaudoti laiko ir energijos, kol galų gale siuntinėjamas nuo "ainošiaus pas kaipošių" atliko savo reikalus. Jo viltis, kad Lietuvos liaudis ilgai to nepakęs ir anksčiau ar vėliau atkovos demokratiją, už kurią buvo kovota prieš dvidešimts metų.

Po jo kalbos trys vaikučiai padeklamavo lietuviškų eilučių. Tada L. Kleiziūtė pašoko akrobatiškų šokių; Z. Juškevičaitė apie 12 metų mergaitė sugriežė keletą kavalkų muzikos ant smuiko.

Po to kalbėjo antras kalbėtojas nuo Šv. Kazimiero-Jono Pašalp. Draugijos M. Vaišnora. Jis, kaipo nepriklausomybės kovų dalyvis, atžymėjo kiek daug vargo padėjusi Lietuvos liaudis ir kiek kraujo praliejusi už atgavimą nepriklausomybės, su tikslu, kad liaudis galėtų laisvai atsikvėpti ta laisve, gyvendama nepriklausomoj tėvynėj. Bet šiandien, kada minime 20 metų nepriklausomybės sukaktuves, mes Lietuvoj vėl turime aršesnį ir už caristinį jungą. Jis griežtai pasmerkė tautininkų-fašistų diktatūrą už tokį sauvaliavima ir žmonių išnaudojimą, už išplėštą liaudies laisvę ir teises.

Po jo sekė pertrauka. Po pertraukos, kliubo dramos grupė suvaidino vieno veiksmo dramą "Šventadarbiai." Iš visko matyti, kad ruošėjai buvo gana rūpestingai prisirengę ir artistai savo roles atliko labai gerai.

Vėliau pakviestas "Jaunimo" choras, kuris savo dainom publikai suteikė gana gerą įspūdį ir entuziastiškais rankų plojimais buvo iššauktas ant scenos antru kartu. Tenka pažymėti, kad Jaunimo" choras turi gerą būrį jaunuolių, ypač merginų ir savo dainomis atsižymi, kur tik jis pasirodo.

Tada iššaukia trečią kalbėtoją nuo Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos K. Kilikevičių. Jis daug kalbėjo apie pačios nepriklausomybės atgavimo istorijos, ką pirmesnieji kalbėtojai atžymėjo, daugiau apsistojo ant dabartinės Lietuvos padėties, į kurią a u s t ūmė tautininkai-fašistai smurto keliu užgrobę valdžią į savo rankas. Pernagrinėjo tauininkų ruošiamą Lietuvos konstituciją, kuria jie ruošiasi Lietuvos valstybę monarchine, užkeliant ant "sosto" ditatorių smetoną. Jis nurodė tautininkų-fašistų žiaurumą, kuriais jie persekioja ir terorizuoja Lietuvos liaudį. Perskaitė laišką A. Petrausko, rašytą prieš jo mirtį savo namiškiams, kurį tautininkų budeliai nuteisė nužudyti 23 gegužio, 1936 m., būk tai už dalyvavimą suvalkiečių streike ir platinimą nelegalios literatūros (laiškas gautas iš vienos montrealietės, žuvusio A. Petrausko giminaitės, kurį jai persiuntė iš Lietuvos). Laiškas aiškiausiai parodo, kad velionis nebuvo koks nors revoliucionierius-komunistas, bet jaunuolis religinių įsitikinimų ir kovotojas tik prieš nepakenčiamas sąlygas, nes atsisveikinimo laiške tardamas paskutinį sudiev savo sesutėms ir broliams, prašo jų pasimelsti už jį, žūstantį nekaltai, vien tik už laisvės žodį. Kilikevičius baigdamas ragino montrealiečius lietuvius, kaip galint jungtis į bendrą veikimą ir padėti Lietuvos liaudžiai nusikratyti teroristinės tautininkų-fašistų diktatūros. Po jo, Kanados Lietuvių Komiteto Lietuvos Liaudžiai Ginti atstovas J. Lesevičius perskaitė protesto rezoliuciją fašistinei Lietuvos valdžiai (ji tilpo praeitos sąvaitės L. B.). Apie 700 dalyvaujančių Montrealo lietuvių, visi pasisakė už rezoliuciją, o tik vienas buvo prieš. Tas parodo, kad Montrealo lietuviai ne vien del mados apvaikščioja Lietuvos nepriklausomybę, bet rūpinasi jos išlaikymu, kartu rūpinasi ir Lietuvos liaudies likimu, smerkia liaudies engėjus ir yra pasiryžę teikti moralę ir materialę paramą Lietuvos liaudžiai priešfašistinėse kovose, už atgavimą demokratinių teisių.

Po tam vėl pasirodo Z. Juškevičvičaitė rusiškoj uniformoj ir gana mikliai pašoka "kazečką." Už miklumą pablika palydėjo gausingais rankų plojimais. Po jos irgi antru kartu pašoka klasiškų šokių K. Kleiziūtė, kuri taip pat nemažai plojimų susilaukė, būdama dar mažytė, už tokį miklų savo kūno išlavinimą. Po jų seka duetas, kurį sudainuoja sesutės S. Minotaitė ir O. Kilikevičienė, kurios montrealiečiams jau gerai žinomos dainininkės ir visuomet klausovams teikiančios jausmingo įspūdžio, gana gerai pasirodė ir šįčia. Po jų pasirodė ant scenos trys jaunuoliai, montrealiečiams mylimiausi gitaristai, tai Pocius, Laurinaitis ir trečias kitatautis; jie savo skambia ir malonia, žmogaus jausmus kutenančia muzika, sukelia didžiausį entuziazmą publikoje; jiems baigus griežti, trenksmingais rankų plojimais publika nenori paleisti jų nuo scenos. Po jų antras duetas, dainuoja Labūnienė ir Juraitienė, kurios irgi jau daug kartų yra dainavusios ne vienam parengime ir pasirodžiusios puikiai, čia irgi pasirodė gerai. Pabaigoj vėl pakviestas Aido choras gražiai padainavo keletą liaudies dainelių ir užbaigė programą su Lietuvos himnu.

Pasibaigus paminėjimo iškilmėms, publika išsiskirstė su geriausiu ūpu ir gera nuotaika į namus. Kiti dar pasivaišino kliube. Smagu matyti tokį bendrą ir vieningą montrealiečių bendradarbiavimą. Linkėtina ir ateityje ir visuomet visuose reikaluose kiek galint bendrintis. Veikdami bendrai, mes daug ko galėsime atsiekti.

Korespondentas

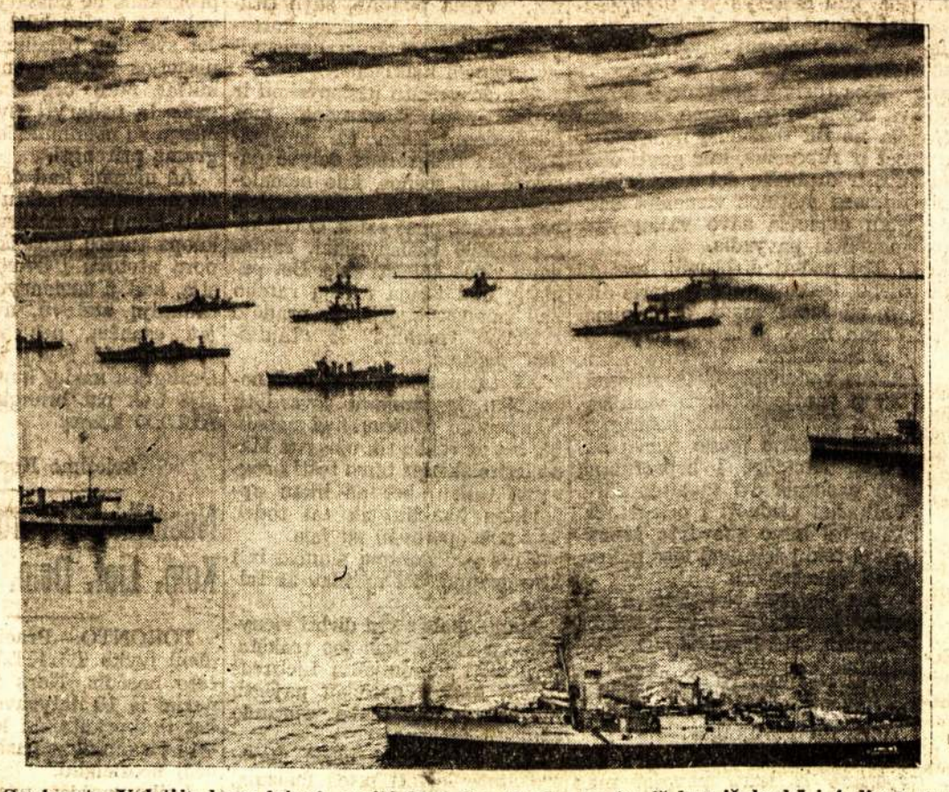

Tai Suvienytų Valstijų karo laivai, susirinkę į San Pedro uostą, iš kur išplaukė į 4 dienų manievrus pietiniame Kalifornijos pakraštyje. Šiam laivynui vadovauja naujai paskirtas laivyno komandierius Admirolas Claude C. Bloch.

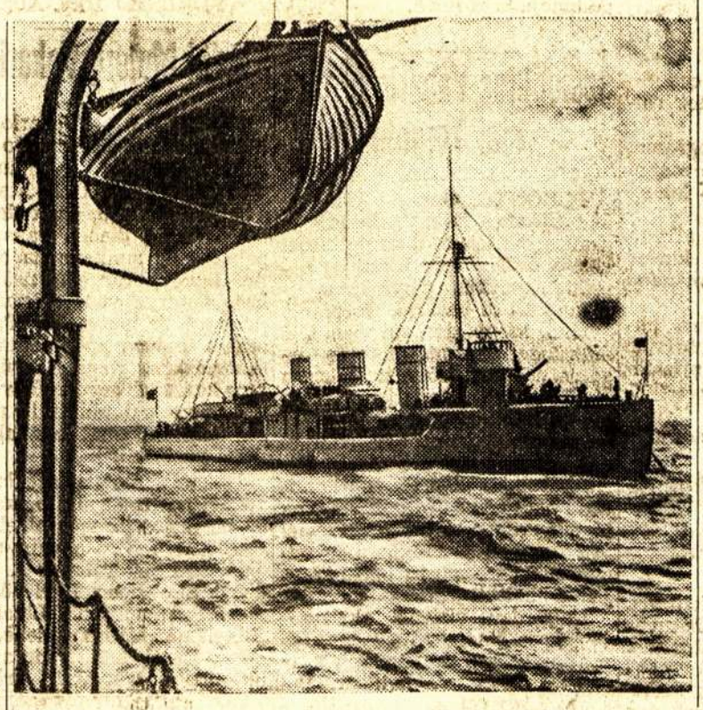

SSRS laivyno laivas—minų naikintojas, Frunze, laike manievrų Juodosiose jūrose.

Posančaliečiai Puikiai Remia Ispanijos Našlaičius

MONTREAL. — Montrealo lietuvių komitetui už Taiką ir Demokratiją vadovaujant, vasario 19 d. buvo surengta ALD LD 137 kuopos salėje vakarienė Ispanijos našlaičių naudai. Vakarienė pavyko labai gerai, nors toj pačioj dienoj apylinkėj buvo kita vakarienė, kurią sklokininkai ruošė savais tikslais. Be to, buvo drg. Braknio vestuvės.

Draugui J. Lesevičiui apibudinus esamos vakarienės tikslą, susirinkusieji į tai gerai atsilipė, ką parodo iš nelabai skaitlingo atsilankiusųjų skaičiaus gautas pelnas. Nuo vakarienės liko $34.06. Vėliau atvykus vestuvininkams, drg. M. Liutkevičienė įteikė $8.00, sukeltus Ispanijos našlaičiams tarpe vestuvininkų. Viso susidaro $42.06.

Komiteto vardu reiškiu širdingą padėką ALDLD 137 kuopai už salę ir paimtą atsakomybę, bei duotą "garantiją" del $25.00. Ši kuopa buvo pasižadėjusi paimti iš savo iždo jei bus nuostolių ar nedateklių iki $25.00 ir tą sumą padaryti pilną. Bet dadėti nereikėjo, nes susirinkusieji įvertindami reikalą ją su kaupu užpildė. Už tą kilnų pasiaukojimą tariu širdingą ačiū visiems atsilankiusiems ir prisidėjusiems aukomis bei darbu.

Tenka palinkėti pasisekimų ir daug laimės naujam gyvenime jaunavedžiams, kurie neužmiršo atvykti ant mūsų parengimo ir atnešti auką.

Gi už vakarienės paruošimą ir taip puikų patarnavimą tenka kreditas dd. Matulaitytei, Minotaitei, Mažiliui ir Brukui.

Vasario mėn. 20 d. drg. Kiela nuo ALDLD 47 kp. Ispanijos našlaičiams pridavė $5.00. Tariu širdingą ačiū.

V. Š.
Komiteto Sekretorius

BERLIN, Vasario 25.—Hitleris pakartojo griežtą reikalavimą sugrąžinti Vokietijai kolonijas, kurias ji turėjo pirm pasaulinio karo.

KVEBEKO PROVNCIJOJ KŪDIKIŲ MIRTINGUMAS DAUG DIDESNIS, NEGU KITOSE PROVINCIJOSE

MONTREAL.—Kvebeke siaučiant fašistinei reakcijai tenka daugiau ir plačiau panagrinėti ten gyvenančių žmonių ekonominę padėtį ir abelnai bendrą situaciją, kad aiškiau permačius ir supratus padlock law tikslus.

Čia ponas Duplesis, globodamas ir augindamas atviruosius fašistus, visur ir visada šaukia prieš komunistus, prieš komunizmo pavojų. Kodel? Todel, kad komunistai kelia aikštėn esančią blogą darbininkų ekonominę ir kultūrinę padėtį. Kad jie rodo į mirštančius kūdikius, kurių mirimo priežastis yra bloga socialė padėtis, išnaudojimas ir pavergimas darbininkų.

Šiuo kartu žvilgterėsime trumpai ir paviršutiniškai į mirštančių kūdikių skaičių Kvebeko provincijoj, palyginus su kitomis provincijomis tos pačios Kanados, kur darbininkų padėtis yra taipgi labai bloga ir kapitalistinis išnaudojimas. Skaičių ir statistines žinias, kurias paduoda švaresnioji buržuazinė spauda ir matysite, kad kūdikis gimęs Kvebeko provincijoj turi progos užaugti visu trečdaliu mažiau, negu gimęs kurioj kitoj Kanados provincijoj. Pavyzdžiui: iš 14,000 kūdikių mirusių praeitais metais visoj Kanadoj, 6,000 buvo vien Kvebeko provincijoj. Beveik ant pusės.

Palyginus su žymesniais miestais rasime, kad 1936 metais: Three Rivers, Que., iš kiekvieno 1,000 gimusiųjų kūdikių mirė 126; Chicoutimi — 112; Hull — 117; St. Hyacinthe—119; Sorel —136; Montreal—98. Tuo tarpu kai Hamiltone, Ont., iš kiekvieno tūkstančio mirė 56; Niagara Falls — 50; Guelpth — 57; Windsor—52; Toronte—57; Winnipege—43; Vancover, B. C.—35. Norvegijoj nuo kiekvieno tūkstančio miršta 20. Palyginkit Norvegiją su Kvebeko provincija.

Kas per priežastis tokio didelio kūdikių mirimo? Atsakymas vienas: įvairios užkrečiamos ligos, paeinančios nuo skurdaus gyvenimo, bado ir nesant tinkamo gydymos priežiūros. Nuo užkrečiamų ligų mirimų skaičius Kvebeko provincijoj yra nuo 40 iki 80 nuošimčių didesnis palyginus su Ontarijos provincija, kur vra dar daugybė darbo, kad kūdikių priežiūra būtų tinkamai aprūpinta.

Bet tose provincijose, kur darbininkai yra laisvesni ir turi didesnes demokratines teises, jie laipsniškai išreikalauja geresnės kūdikiams priežiūros ir padėtį savo pagerina. Bet to nėra Kvebeke. Čia iš kiekvieno miesto ateina pranešimai apie mirimų skaičių didėjantį.

Nuo užkrečiamų ligų bendras mirimų skaičius Kanadoje yra 53 nuo kiekvieno šimto tūkstančių gyventojų. Gi Jonquire, Que., 267 mirimai, Magog—238; pačiam Kvebeko mieste, kur visa vadovybė sėdi, nuo užkrečiamų ligų miršta 127. Tuo tarpu Ontarijos visoj provincijoj—39; Manitoboj—33; British Columbijoj—25. Bet ar tose provincijose viskas tvarkoj? Anaip tol ne. Ten daug dar reikalinga įdėti pastangų ir darbo, kad užkrečiamoms ligoms užkirsti kelią.

Metai atgal sveikatos departamentas pranešė, kad visų mirimų skaičiaus 21 nuošimtis buvo nuo difterijos ir tifuso, bet nuo 1936 iki 1937 m. nuo šių ligų mirimų skaičius pašoko iki 40 nuošimčių.

Kodel kūdikių mirimų skaičius didesnis Kvebeko provincijoj, negu kitur? Į tai sveikatos departamentas mėgina atsakyt:

"Kūdikių mirtingumas yra labai didelis ten, kur yra daug kūdikių gimdoma. Tokia padėtis yra Kvebeke . . ."

Kitaip tariant daug gimsta, daug ir miršta. Lengvai ateina, lengvai išeina, anot anglų priežodžio. Bet argi tikrai taip? Pasižiūrėsim toliau, kaip pats sveikatos departamentas save susimuša:

"Laike paskutiniųjų metų, provincijos sveikatos biuras savo pastangomis pasekmingai sumažino kūdikių mirtingumą . . ."

Na ir kaip jie tą atsiekė, sumažino gimimų skaičių? Ne.

"Todel, kad buvo pravesta nauji higijeniški patvarkymai: isteigta sanitariškos vienutės, kur duodama patarimai ir pigiai pardavinėjimi vaistai . . ."

Taigi, mirimų skaičius gali būti mažas, nors gimimų skaičius didelis. Mirimų priežastis ne todel, kad daug gimsta, bet todel, kad kūdikiai neprižiūrimi, neturi sanitarinės pagelbos. Todel, kad skurdas ir vargas sukelia ligas, ir yra priežastis didelio mirtingumo.

Na, ar Duplesis tuo susirūpina? Ar jis stengiasi išleisti padlock law prieš kūdikių žudytojus mikrobus ir jų gamintojus—skurdą? Ne jis tą darbą palieka darbininkų valdžiai atlikti. Ir darbininkiška Kanados valdžia, tikrai, visomis savo jėgomis griebsis, kad mirtį nešančius mikrobus išnaikinti. Bet juos naikinant prisieis ne vieną kapitalistinį parazitą neblogiau pavaišinti, kaip ir ligas ir mirtį nešančius mikrobų perus bei pačius mikrobus. Todel Duplesis, o su juom visa reakcingoji buržuazija, puola komunistus, komunizmą.

B.

Pasekminga Aido Choro Vakarienė

MONTREAL.—Vasario 13 d. Aido choro vakarienė Vytauto kliubo salėje buvo visais žvilgsniais pasekminga. Publikos susirinko virš trijų šimtų ir visi linksmai praleido laiką užkandžiaudami bei užsigerdami įvairiausiu gėrimu. Šokiai usitęsė iki vėlumos ir visi nenorom skirstėsi namo, nes draugiška nuotaika visiems patiko ir norėjo kartu pabūti kuo ilgiau.

Vakarienę pradėjo klubo pirmininkas Juškevičius tardamas keletą žodžių ir kviesdamas visus jaustis laisvai, draugiškai. Po jo kalbos kalbėjo choro pirmininkas apie choro veikimą. Svečiams mandagiai ir puikiai patarnavo choristai ir dramos sekcijos nariai. Vakarienei įpusėjus, drg. Juraitis kiek plačiau apibudinęs apie choro ir dramos grupės veikimą ir reikalingumą, atsišaukė paramos del choro palaikymo. Į atsišaukimą susirinkusieji atsakė gausiomis aukomis, suaukuodami viso $93.27. Padengus vakarienės išlaidas, liko gryno pelno $25.59.

Už tokią stambią paramą Aido choras visiems aukavusiems svečiams yra labai dėkingas.

Valdyba

Padaryta Gerų Tarimų

MONTREAL.—Pora sąvaičių atgal atsibuvo ALDLD 137 kp. moterų skyriaus mėnesinis susirinkimas, į kurį atsilankė gana gražus būrelis draugių, kurios bendrai diskusavo ir darė tarimus ant patiektos valdybos dienotvarkės.

Gerą įspūdį padarė, tai parengimų komisijos raportas, iš kurio paaiškėjo, kad naujoji komisija yra jau suruošusi du parengimu, kur padaryta pelno $42.30.

Iš ALDLD vajaus raporto paaiškėjo, kad moterys yra gavusios 7 naujus narius. Nors moterys buvo užsidėjusios kvotą gauti 10 naujų narių, bet susirinkime pas kai kurias drauges pasireiškė noras varytis prie išpildymo dvigubos kvotos ir vyrams padaryti "stidą." Mūsų draugės savo užsibrėžimus visuomet noriai vykdo gyveniman, tai neabejotina, kad ir šį kartą gali iškirsti vyreliams "surpryzą." Vyručiai, laikykitės!

Vaikučių auklėjimo-lavinimosi klausimas jau senai pas posančalietes moteris yra svarstomas, bet iki šiam laikui vis neprieita prie atatinkamos išvados, bet šiame susirinkime šitas klausimas buvo smulkiai išdiskusuotas ir minėtas skyrius pasiėmė sau už pareigą šį taip svarbų darbą—vaikučių lavinimą vykdinti gyveniman. Nutarta surasti mokytoją, kuri vaikučius galėtų lavinti meno srityj, o vėliau gal bus įmanoma mokinti ir lietuvių kalbos.

Skyriaus valdyba raportavo, kad jau yra daromi žygiai prisirengimui paminėjimo Moterų Dienos—8 dienos kovo.

Neužmiršta ir apšvietos platinimo darbas. Skyrius užsidėjo sau už pareigą, kad kiekvieną mėnesį dvi draugės būtų atsakomingos už spaudos platinimą. Šiam mėnesiui savanorėmis apsiėmė draugės U. Doveikienė ir Valinčienė.

Taipgi išrinktos dvi draugės —A. Šuplevičienė ir E. Petrauskienė, kurios palaikys ryšius su kitų srovių moterimis pasitarimams, kas liečia bendrus visų moterų reikalus.

Kaip praeityje, tai taip ir šiame susirinkime turėta livinimosi punktas, kur drg. V. Nakrošienė kalbėjo "Proletarinės Diktatūros" klausimu. eRikia pasakyti, kad minėta draugė, turint omenyje, kad pirmą kartą kalbėjo, savo užduotį atliko gerai.

Korespondentė

Kaip Eina ALDLD Vajus

MONTREAL. — Su 1 diena vasario prasidėjo darbymietė gavimui naujų narių į ALDLD. Savo mėnesiniame susirinkime ALDLD 137 kuopa svarstė ir priėmė Kanados Veikiančio Komiteto siūlomą kvotą gauti 30 naujų narių. Taipgi ant vietos buvo išrinkti ar, geriau sakant, vajininkais sutiko būti, iššaukdami vieni kitus į draugiškas lenktynes, sekanti draugai ir draugės: pats pirmutinis pasirodė su iššaukimu, tai drg. P. Mažylis, užsidėdamas sau kvatą gauti 3 naujus narius ir ant tiek pat iššaukė drg. F. Spaičį, kuris iššaukimą priėmė ir dar iššaukė drg. S. Doveiką; drg. U. Mažylienė, nė kiek nenorėdama atsilikti nuo savo vyro, taigi sutiko gauti 3 naujus narius ir iššaukė į lenktynes dd. Juozulai-

(Nukelta į 6 pusl.)

PRANEŠIMAI

Nepaprasta Vakarienė

Rengia Vytauto Neprig. Kliubo moterų sekcija. Bus visokių gėrimų, kilbasų, kumpių ir visokių kitokių užkandžių.

Įvyks sekmadienį, kovo 6 d., 5.30 val. vakare, Kliubo salėje, 2161 St. Catherine St. E.

Kviečiame visus ir visas dalyvauti. Užtikriname—svečiai visukuo bus užganėdinti. Įžanga veltui.

Rengėjos

Į Visas Montrealo Lietuvių Organizacijas

Kanados Lietuvių Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti ruošiasi surengti pirmu kart savo gyvavime **balių—vakarienę,** š.m. kovo-March 26 d. (šeštadienį), Vytauto Kliubo salėje. Todel kreipiamės į visas organizacijas, kad tą vakarą neruoštumėte nei viena organzacija jokio kito parengimo, šokių ar koncerto, nes šis komitetas yra visų jūsų organizacijų, o jei kurios ir neturite savo atstovo, vis viena jūsų organizacijos vienokiu ar kitokiu būdu remia K.L.K. L.L.G. darbą, kurį jis veda gynimui Lietuvos liaudies.

Mes kviečiame visas Montrealo organizacijas ir pašalpines draugijas ir visus lietuvius ruoštis dalyvauti mūsų ruošiamoj vakarienėj. Mes iš savo pusės stengsimės svečius geriausiai pavaišinti.

K.L.K.L.L.G.

Pranešimas Aldiečiams

Šiuomi pranešama, kad mėnesinis ALDLD 137 kuopos susirinkimas įvyks ateinantį penktadienį, t.y. 4 d. kovo, 8 val. vakare, 01234 Charlevoix St.

Visus narius, simpatikus, o ypatingai naujus narius kviečiame atsilankyti, nes apart visos eilės reikalų, taipgi bus išduotas raportas apie ALDLD vajaus eigą, turėsime dar ir kalbėtoją. Gi nariai, kurie dar neesate gavę knyga "Kelias į Gyvenimą," gausite.

Ligi pasimatymo!

Kp. Finansų Raštininkė

Moterų Susirinkimas

ALDLD 47 kuopos moterų susirinkimas įvyks kovo 5 dieną, 8 val. vakare, 2114 Frontenac St.

Kviečiame visas moteris dalyvauti ir atsivesti sykiu ir savo drauges.

Moterų Komitetas

Puiki Vakarienė

Sekmadienį, kovo mėn. 6 d., 6 val. vakare, 2114 Frontenac St., moterys rengia smagią vakarienę.

Bus įvairių gėrimų ir valgymų, taipgi ir koncertinė programa.

Kviečiame visus dalyvauti ir prašome nesivėluoti, nes vakarienė prasidės punktualiai 6 valvakare.

Moterų Komitetas

Muzikantų Domei

MLSDPD organizuojamam orkestre jau yra keletas narių, bet dar neužtektinai.

Taigi visus muzikantus kviečiam atvykti pas drg. Praną Šuplevičių, 01249 Charlevoix St., ateinantį trečiadienį, kovo mėn. 9 d., 8 val. vakare. Ten susirinkę apsvarstysime visus orkestro reikalus.

Pr. Šuplevičius

PRANEŠIMAI

Toronto, Ont.

Toronto Lietuvių Žiniai

Ateinantį sekmadienį (kovo 6) 2 valandą po pietų, lenkų salėj (62 Claremont St.) atsibus masinis Toronto lietuvių susirinkimas, kuriame bus išduoti pranešimai iš Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvoj Demokratijai Atsteigti veikimo ir nesutikimų.

Visi Toronto lietuviai kviečiami ateiti išgirsti tuos raportus ir padaryti savo išvadą.

TLKLDA

Monte Carlo Night—A Different Entertaiment

The recently organized Lithuanian Youth Club is going to have its first entertainment on Wed. March 9 at 6 Denison, 8 P. M. This night is different from all other activities undertaken by any Lithuanian organization. Dancing, games, floor show and many other amusements will keep you busy all evening. What is different abaut this night is the price. Admission is 10 cents and every other thing you do after entering the hall you will be charged 1 cent. Games such as Bingo will cost one cent.

Let us all be there to give these young people a good start. This first attempt will decide to quite an extent the success of this new club.

Re-establishment Comm.

Perstatymas ir Šokiai

Ateinantį penktadienį (kovo 4 d.) 6 Denison salėj rengiamas gražus vakaras. Bus suvaidinta komedija, o po to seks šokiai.

Vakaro pelnas eis į salės fondą. Todel visiems SDKLSPD ir ALDLD nariams ir mylintiems vaidinimus ir šokius reikia būtinai ateiti.

Programa prasidės 8 valandą vakare. Įžanga tik 15 centų.

Švietimo Komisija

Mitingas Prieš Padlock Law

Kovo 2 (trečiadienį) 300 Bathurst St. salėj atsibus masinis mitingas išreiškimui protesto prieš Kvebeko provincijos valdžią, kuri išleido padlock law ir dabar persekioja darbo žmonių judėjimą.

Visi Toronto lietuviai kviečiami ateiti. Mitingas prasidės 8 valandą vakare.

Rengėjai

Toronto Lietuviai Remia Demokratijos Gynėjus

TORONTO, Ont. — Pereitą sekmadienį 6 Denison salėj įvyko ALDLD Švietimo Komisijos vadovybėje surengtas vakaras, kuris visapusiškai nusisekė.

Pirmiausia buvo suvaidintas veikalas, vaizduojantis, kaip Kanados lietuviai tautininkai pyksta ant Lietuvos valdžios už jų paniekinimą paskiriant Lietuvos garbės konsulu Kanadai anglą, taipgi kitas bėdas, kurios spaudžia lietuvius tautininkus, Antano Smetonos garbintojus.

Po veikalo publika buvo pakviesta sustoti ir pagerbti Ispanijoj kritusius Tarptautinės Brigados kareivius. Tą atlikus publika, Toronto Lietuvių Chorui vadovaujant, sudainavo No Pasaran—Jie Nepraeis. Vakaro pirmininkas J. Valūnas ir draugas J. Yla kalbėjo apie Ispanijos liaudies kovas ir Tarptautinės Brigados kareivius. Paskui draugas J. Yla paprašė aukų del Kanados lietuvių, kovojančių Ispanijoj, kad demokratija pasaulyje nežūtų. Į atsišaukimą atsiliepė šie torontiečiai:

Po dolerį aukavo: Valūnas, Rudzevičius, Kiškis, Pajuodis, Kaptainis, Samuolis, Markauskas, Jankaitis, Betkus, Morkienė, Grumbinienė, Raulinaitis, Vitkus, Astrauskas, Barčienė, Grusienė.

Po 50 centų: Laurusevičienė, Kazlauskienė, Vilkas, Šimonienė, Narusevičienė, Janauskienė, Vilkickas, Deksnienė.

Stukas aukavo 55 centus.

Po 25 centus: Kulokienė, Zulis, Kiškūnas, Rušėnienė, Broga, Moskelis, Surdokienė, Goberienė, Viltrakis.

Smulkiais surinkta $1.49.

Tokiu būdu viso suaukuota $24.29

Užbaigus aukų klausimą, ant steidžiaus pasirodė 5 wardo atstovas apšvietos komisijos draugas Conner. Trumpoj savo kalboj jis užgyrė lietuvius, kad jie remia Ispanijos liaudies kovas prieš fašizmą. Fašistai esą didžiausi barbarai, žudą net vaikučius.

Po prakalbų sekė programa. Draugas Žalionis pasakė monologą. Po monologo sekė komedija Šalaputris.

Visa programa buvo atlikta labai gražiai. Publika, kurios buvo pilna salė, turėjo smagaus juoko.

Visiems atsilankiusiems, aukavusiems, taipgi vaidintojams ir kitiems kuomi nors prisidėjusiems prie vakaro paįvairinimo komisija taria ačiū.

Švietimo Komisija

Kaip Rengiamės Aštuntos Kovo Paminėjimui

TORONTO, Ont. — Kaip yra malonu, kad ir Toronto lietuvės moterys, kaip ir viso pasaulio. ruošiasi prie Aštuntos Kovo paminėjimo. Štai moterys darbininkės, nežiūrėdamos, kad per dieną nusikamuoja dirbtuvėse, vakarus pašvenčia prisirengimui prie taip brangaus paminėjimo, kitaip sakant mokinimuisi dainuoti, lošti ir t.t. Nemažas kreditas tenka draugei Kuncienei, kuri daug energijos eikvoja bemokindama drauges dainuot. Jei ne ji, mums būtų sunku mokintis dainų, nes neturime pakankamai lėšų chorvedžiui pasisamdyti.

Tas parodo, kad ir Toronto lietuvės moterys pakyla veikti, pasiryžta darbuotis del darbo klasės labo.

Nežiūrint to, kad jaučiu, jog moterys išsijudina, vistiek manau, kad reikalinga mums diskusuoti savais reikalais ir ieškoti būdų, kaip veikimą dar daugiau sustiprinti. Todel aš nors keliais žodžiais atkreipsiu moterų atydą į mūsų sąlygas.

Mes turime atkreipti didelę atydą į mūsų darbo sąlygas. Kur mer neisime, visur surasime, kad moterys yra nepaprastai išnaudojamos. Moterys gauna daug mažesnį atlyginimą, negu vyrai.

Mes turime nepamiršti moterų bedarbių gyvenimo. Jos kenčia ne tik didžiausį nedateklių, bet ir rūpesčius, kur gauti duonos ir drabužių del savo šeimynų, nes motinos visuomet daugiau atjaučia savo vaikų vargus. Štai pavyzdis.

Toj pačioj dirbtuvėj, kur aš dirbu, lenkų tautos moteris dirbo už labai mažą atlyginimą. Vyras buvo bedarbis, prie to dar nesveikas. Jie turėjo tris mažus vaikučius. Iš to atlyginimo ji turėjo išlaikyti visą šeimyną. Bevargdama ir besirūpindama moteris įgavo nervų suirimą. Atsidūrė į beprotnamį, kur pasirgus dvi sąvaites mirė. Vaikučiai atiduoti į prieglaudą. Taip tai buvo suardyta šeimyna. O tokių šeimynų mes galime rasti tūkstančius.

Tos moterės vieton buvo priimta jauna 16 metų amžiaus mergina, kuri irgi bus auka šios išnaudojimo sistemos.

Viena 18 metų mergina apsirgo džiova. Mūsų dirbtuvėj darbas labai pavojingas.

Tokios sąlygos, pridėjus dar fašizmo ir karo pavojų, mus verčia subrusti į daug didesnį veikimą, negu kad dabar veikiame. O pradėti yra geriausia su paminėjimu 8 kovo.

Darbininkė

Šešioliktos Vasario Atgarsiai Toronte

TORONTO, Ont. — Tikiuosi, kad Liaudies Balso redakcija ir skaitytojai leisite man pareikšti keletą žodžių apie Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą įvykusį 13 d. vasario, Toronte.

Man, kaipo atstovui vienos iš didžiausių Toronto lietuvių organizacijų, t.y. Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos pirmos kuopos, teko pusėtinas kibiras pamazgų, liejamų per Naujienas, vardu penkių atstovų. Turiu pareikšti, kad aš nepriklausau politinėms organizacijoms ir simpatizuoju tai pusei, kur yra daugiau pažangumo ir teisybės. Be to, esu tų pačių Naujienų skaitytojas.

Kaip jau visiems skaitytojams yra žinoma, įvyko nesusipratimai tarp komunistinės ir socialistinės minties atstovų Toronto Lietuvių Komitete Lietuvoj Demokratijai Atsteigti. Bet turiu pareikšti, kad nieko taip baisaus nebuvo, kaip šiandien Naujienos kalba.

Tas viskas įvyko del vienos giesmininkės, kuri turi daug antipatijos Toronto l i e t u v i ų tarpe ir prievarta veržėsi ant scenos, o jos vienmintės ją dar pakėlė, palaikydamos jos užsispyrimą. Tai buvo jos suplanuoti žygiai, kad kaip nors sudarius priežastį del suskaldymo bendro veikimo.

Dar prieš parengimą, gavęs perspėjimus nuo draugijos narių asmeniniai, kad visi atstovai stengtumės išlaikyti ramumą ir Toronto lietuvių pasitikėjimą ir kad gražiuoju prikalbėtume soc. minties draugus, kad jie ištrauktų iš programos nepageidaujamą asmenį. To paties įsitikinimo būdamas ir aš pats, stengiausi tą ir atlikti.

Anksčiau TLKLDA posėdis kalbamu reikalu neįvyko, tai skubiai buvo sušauktas prieš pat programos atidarymą. Įžengęs į kambarį, kur susirinkę komiteto nariai tuo klausimu posėdžiavo, labai nustebau, nes vieni maldavo, kad del šventos ramybės ištrauktų tą asmenį, o antri su didžiausiu užsispyrimu ją užstojo. Stojau ir aš į tą pusę, kurie norėjo ramumo ir solidarumo. Už tai vietoje teko man "gražių" komplimentų nuo socialistų ir patėmijimų, kad aš negaliu kalbėti savo draugijos vardu. Keista, ar ne?

Be to, buvo pakviesta ir nepageidaujamoji programos dalyvė ir jos gražiuoju prašyta, kad ji programoj nedalyvautų. Bet kur tau, ji apie tai nei klausyti nenorėjo, o jos vienminčiai įmė veržtis į kambarį, kur mes turėjom pasitarimą, ir kelti lermą. Viena poniutė, save tituluojanti garsia Naujienų korespondente, prasivėrusi duris visus apipylė kiaulėmis.

Tokiuo griežtu užsispyrimu ir įvykdė savo sumanymą, mes nusileidom. Kada ta nepageidaujama programos dalyvė pasirodė ant scenos, kilo nemalonumas. Baubė ne vienas asmuo, bet didesnė pusė salės. O triukšmą sukėlė užsispyrėliai, ragindami visus apleisti salę. Bet pamatę, kad išeina tik jų ratelio keli žmonės, sugrįžo ir pradėjo švaistyti "puikius" ir "tautiškus" žodžius.

Aš turiu liūdininkų, kad nebaubiau ir daugiau išvardytų Naujienose asmenų irgi nebaubė, bet aš rašau tik už save. Mano išsireiškimas buvo tęsti programą toliau, bet aš likau apšauktas baubliu tik tai todel, kad nekooperavau su jais.

Savo paaiškinimą siunčiu ir į kitą spaudą, bet nežinau ar talpins.

Mano obalsis yra dirbti vienybėje su visais, kas jos trokšta, ir gelbėti kamuojamą Lietuvos liaudį, kad ji greičiau pajėgtų nutrenkti nuo savo sprando žiaurųjį fašizmą.

Tad, vardan vienybės, kurie trokštate kovoti prieš fašizmą, dirbkime tuo obalsiu bendrai pasidavę rankas.

V. Marcinkevičius
SDKLSPD 1 kp. Atstovas

Puiki Moterų Vakarienė

TORONTO. — Vasario 25 d. lietuvių svetainėj Toronto moterų pastangomis buvo surengta "tea party." Publikos atsilankė neperdaugiausiai, gal todel, kad buvo darbo dienos vakaras ir nekurie po sunkaus darbo dienos buvo pavargę ir neatvyko. Bet moterys viską rūpestingai prirengė ir sutvarkė. Paruošė stalus ir juos apdėjo gardžiais užkandžiais, visus aprūpindamos karšta ir gardžia kava. Tuo visi buvo patenkinti ir po vakarienės linksmai besilinksmindami pasišoko.

Daugelis moterų ateidamos į vakarienę nežiūrint to, kad buvo pirkusios įžangos bilietus atsinešė su savim dovanų-užkandžių. Štai tos draugės: A. Strazdienė, Šimonienė, Byrienė, Bimbienė, Adomėlienė, Linartienė, Vilkelienė, Malinauskienė, Paužienė, Berškienė. O kitos negalėdamos pačios ateiti prisiuntė saldžių pyragų ir pyragaičių, tai draugės Mikalajūnienė, Dobrovolskienė, Kėvėžienė.

Todel, nors ir nelabai skaitlingas būrelis lietuvių dalyvavo parengime, bet vis tik nuo parengimo liko pelno salės palaikymui 10 dolerių. Už ką moterų komitetas taria ačiū visoms aukavusioms bei prisidėjusioms darbu ir visiems atsilankiusiems svečiams.

T. L. B. M. Komitetas

Pora Žodžių Nuo ALDLD Švietimo Komisijos

TORONTO,Ont. — Man teko girdėti, kad nekurie asmenys skleidžia mintį, jog ALDLD "skriaudžia" SDKLSPD pirmą kuopa, kadangi ALDLD visuomet rengia parengimus, o SDKLSPD kuopai neduoda nei vieno parengimo. Del to reikalinga štai ką pasakyti:

Kaip ALDLD Švietimo Komisijos nariai, taip ir visi meninkai esame kartu ir SDKLSPD pirmos kuopos nariais. Mums visiems tiek pat brangūs Sūnų ir Dukterų Draugijos reikalai, kaip ir ALDLD reikalai. Tokiu būdu mums nėra reikalo dalytis į dvi dalis ir vieniem rengti parengimus del ALDLD, o kitiem del SDKLSPD. Suskaldžius jėgas būtų daug sunkiau veikti.

Prie to, paskutiniu laiku veik visi parengimai rengiami salės naudai, kurią išlaiko abi draugijos. Tokiu būdu nėra reikalo parengimus skirstyti.

Jei bus galimybių surengti parengimus atskirų organizacijų naudai, Švietimo Komisija tam kelio nepastos, nes svarbiausia jos užduotis parūpinti programa, ne nustatyt, kam tas vakaras turėtų būti rengiamas. Jei svetainę palaikančios organizacijos nutars rengti vakarą kuriai nors organizacijai, jos galės tą padaryti. Švietimo Komisija su menininkais galės programą prirengti.

Aš manau, kad del prašalinimo neaiškumų reiktų štai ką atlikti. Sūnų ir Dukterų Draugijos kuopa turėtų arba išrinkti bent porą atstovų į Švietimo Komisiją, kad ji susidarytų iš abiejų draugijų atstovų, arba užgirti jau esančią, nes ji susideda kartu ir iš Sūnų ir Dukterų Draugijos narių, kurie tą draugiją tiek pat brangina, kiek ir ALDLD kuopą.

J. Yla
Švietimo Kom Sekret.

Nesutikimai Toronto Liet. Kom. Liet. Dem. Atsteigti

TORONTO.—Praeitą sekmadienį įvyko T.L.K.L.D.A. komiteto posėdis. Nors 9 komiteto nariai iš 10 dalyvavo posėdyje, bet nesuprantamai kodel komiteto pirmininkas paskelbė tą posėdį neoficialiu.

Laike posėdžio paaiškėjo, kad komiteto vedama ir išlaikoma vaikučių lietuvių kalbos mokyklėlė vieno pirmininko parėdymu sustabdyta ir vaikučiai paleisti. Jų lietuvių kalbos mokymu palikta rūpintis atskiroms organizacijoms.

Del įvykusio laike Lietuvos nepriklausomybės paminėjime triukšmo, komiteto pirmininkas Frenzelis pareiškė, kad bendras veikimas neįmanomas ir siūlė geruoju komitetą perskelti į dvi dalis ir visiems dirbti tą patį darbą. Bet penki komiteto nariai nurodinėjo, kad Kanados lietuvių Kongresas buvo iš tų asmenų, kurie sutinka veikti už atsteigimą Lietuvoj demokratijos ir paliuosavimą antifašistinių kalinių. Todel ir Toronto lietuvių komitetas, kaipo šaka lietuvių kongreso turi būti palaikomas, o kurie nesutinka jame veikti, tai tie gali užleisti komitete savo vietas kitiems, kurie sutinka draugiškai dirbti antifašistinį darbą.

Susitaikymo nepriėjus nutarta šaukt bendrą masinį, visų Toronto lietuvių mitingą ir ten leisti žmonėms išspręsti, ar komitetas turi būti palaikomas, ar išardytas, kaip pageidauja nekurie socialistinės minties asmenys.

Tas masinis susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 6 d., 2 val. po piet, lenkų salėj, 62 Claremont Str.

Kom. Narys

Atsišaukimas į Toronto Lietuvius

Brangūs draugai ir draugės. Kiekvienais metais tarptautinis darbininkų judėjimas, į kurį įeina visų tautų susipratę darbininkai, penktam warde rengia bazarą sukėlimui pinigų vedimui klasinio darbo, kaip tai: organizavimui dar neorganizuotų darbininkų, vystymui bedarbių judėjimo, akstinimui moterų veikimo, kovai prieš aukštas kainas pieno, sviesto ir kitų gyvenimo reikmenų ir už bendrą darbininkų būvio pagerinimą.

ALDLD 162 kuopos narių susirinkime nuo lietuvių yra išrinkta bazaro komisija iš dd. A. Daukanto, J. Goberio, Pr. Laurusevičiaus, U. Kevėžienės, P. Pajuodžio ir Strazevičiaus. Todel ši komisija atsišaukia į visus Toronto ir apylinkės lietuvius ir prašo sulig galimybių paaukoti tinkamų bazarui daiktų. Ypatingai mes kreipiamės į drauges moteris prašydami rankdarbių paaukoti.

Bazaras įvyks kovo mėn. 23-24-25-26 dienomis, ukrainų darbininkų svetainėj, 300 Bathurst Str.

Aukas prašomi perduoti draugei U. Kevėžienei, 157 Gore Vale Ave., arba kuriam kitam komisojis nariui.

Bazaro Komisija

Gerai Pavykęs Parengimas

TILSONBURG - DALHI. — Vasario 18 d. čia SDKLSPD 6 kuopos pastangomis buvo suruošti šokiai, į kuriuos buvo prisirinkę ne tik veik visi apylinkės lietuviai, bet buvo nemažai ir kitataučių. Parengimas davė apie $8.50 pelno. Tai dabar ši mūsų jauna kuopa, vos trijų mėnesių senumo, savo ižde turi apie $50.00. Tai gražus reiškinys, ar ne?

Gera mums, kad mes dar galime naudotis demokratija ir laisve, nors labai siaura ir šykščia, kurią mums duoda svetima buržuazija, bet ji vis tik geresnė, negu Lietuvoj. Čia mes dar galime susieiti į susirinkimus bei parengimus nevaržomi ir laisvai platinti pažangią literatūrą, kas visai yra uždrausta mūsų broliams Lietuvoje. Ten juos žiauriai persekioja ir kankina kalėjimuos. Čia šiuo klausimu nediskusuosime, susiėję susirinkimuose jį geriau ir pasekmingiau aptarsime. Taipgi mums reikėtų pagelbėti ir Ispanijos liaudies gynėjus kol dar ne vėlu, nes ten fašistai laimėję įsidrąsintų visam pasauly ir per žmonių lavonus siektų sau galios ir valdžios užgrobimo. Tas taipgi padrąsintų ir Lietuvos viešpačius tvirčiau prispausti Lietuvos liaudį savo budelišku padu.

Korespondentas

Timminso Lietuviai Neatsilieka Nuo Kitų Kolonijų

TIMMINS, Ont. — Kadangi m ū s ų kolonijoje nesiranda plunksnos meisterių, kurie aprašytų Timminso lietuvių veikimą, tai taip jau ir atrodo, kad timminsiečiai ramiai sau sėdi rankas sudėję ir nieko neveikia darbininkų klasės reikalais. Bet ištikrųjų yra visai kitaip. Aš čia noriu nors trumpai parašyti ką timminsiečiai paskutiniu laiku veikia.

16 d. sausio mėn. Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos 5-ta kuopa buvo surengusi pasilinksminimą Liaudies Balso naudai. Parengimas išėjo neblogai, liko $13.70 pelno. Pasilinksminimo suruošimui pasidarbavo šie draugai: P. Petrušauskas, P. Kaušakis, M. Petrušauskienė ir O. Kuktienė. Laike Liaudies Balso vajaus ant blankų ir draugai atsinaujindami prenumeratas suaukavo $32.00. Iš viso laike vajaus timminsiečiai Liaudies Balsui sukėlė $45.70. Rinkime aukų geriausia pasidarbavo draugė J. Kuisienė ir drg. P. Grigas. Draugė Kuisienė priduodama aukas pareiškė, kad tai yra jos atsakymas draugei Adomėlienei už iššaukimą į lenktynes.

* * * * *

16 d. vasario čia buvo atvykęs iš Toronto drg. Smith su prakalbų maršrutu Ispanijos klausimu. Kalbėtojas, kaipo buvęs Ispanijoje, aiškiai nupasakojo apie Ispanijos liaudies kovas ir jų pasiryžimą kovot už laisvę. Sekantis kalbėtojo daktaras ir vienas jaunuolis grįžęs iš Ispanijos, Mac-Papineau batalijono (pavardžių neatsimenu). Šiam, paskutiniajam publika sukėlė didžiausias ovaicijas. Draugas iš Mac-Papineau batalijono užtikrino, kad Ispajinos liaudis nenugalima ir kad ji įveiks tarptautinį fašizmą pagelba viso pasaulio darbininkų. Po prakalbų buvo atsišaukta finansinės parados del Mac-Papineu batalijono. Timminso lietuviai pasirodė su stambiausia auka—$16.50. Ši auka buvo surinkta tą pačią dieną ALDLD 100 kuopos draugų iniciatyva ir priduota varde Timminso progresyvių lietuvių.

* * * * *

Vasario 20 d. vėl Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos 5-ta kuopa surengė pas draugus Kuktus pasilinksminimą. Pelnas skirtas Lietuvos antifašistiniams kaliniams. Tai buvo kaip ir paminėjimas Lietuvos nepriklausomybės dvidešimtmečių sukaktuvių. Drg. X trumpai apibudino, kaip 20 m. atgal Lietuvos liaudis su pasiryžimu kovojo už Lietuvos nepriklausomybę, o vėliau Lietuvos fašistai su A. Smetona priešakyje, tuos nepriklausomybės ir laisvės kovotojus vienus sušaudė, o kitus uždarė devintam forte bei kituose kalėjimuose.

Pasilinksminime buvusieji, draugai ir draugės, suprasdami Lietuvos politinių antifašistinių kalinių ir jų šeimų padėtį ir likimą, gausiai juos rėmė. Nuo parengimo liko pelno $15.30.

Šio pasilinksminimo surengimui pasidarbavo šie draugai-ės: P. Grigas, A. Kukta, J. Daraškevičius ir O. Kuktienė.

Visiems prisidėjusiems darbu ir parėmusiems šį kilnų reikalą tariu širdingą ačiū, o ypatingai draugams Kuktams už leidimą savo stubos šiems parengimams.

Taigi, kaip matote, tai timminsiečiai bėgyje dviejų mėnesių darbininkų klasės reikalams sukėlė $77.20. Tik vienas blogumas, tai kad timminsiečiai ką nuveikia, tai ir palieka tik savo žinioj.

Senas Timminsietis

KAP EINA ALDLD VAJUS
(Atkelta iš 5 pusl.)

tienę ir Barzdenienę; gi drg. Urbanavičius, kaipo K.V.K. pirmininkas, su biskiu neprasideda, jis su pasididžiuojančiu tonu pareiškė gausiąs 4 naujus narius ir ant tiek pat iššaukė K. Kilikevičių, Lesevičių ir P. Matulaitytę; be to susirinkimui pasiųlė iššaukti 47 ir 162 kuopas lenktyniuotis. Pažiūrėsim, kaip tas smarkuolis ištesės iki galui. Drg. Lesevičius iššaukimą priėmė ir iššaukė dar B. Šalčiūną. Matulaitytės iššaukimą, gauti po du nariu, drg. Antanavičienė priėmė, o drg. Skardžiuvienė ir drg. Kisielienė dar užsidėjo po vieną narį, pirmoji iššaukdama Valinčienę ir Buloką, o antroji—K. Liką; gi mūs smarkioji Liaudies Balso vajininkė iškirto kuopos pirmininkui drg. J. Rutelioniui surpryzą, iššaukdama jį ant 5 naujų narių.

Be vajininkų, taipgi buvo išrinktas vajaus komitetas iš 3 draugų, kurie kooperuos su vajininkais ir ves visą vajaus darbą.

Sulig šios dienos vajaus davinių, reikia pasakyti, kad kai kurių vajininkų užsibrėžimai nepasiliko žodžiais, bet jie vykdinami gyveniman. Čia jų rezultatai, kiek kuris-i pasidarbavo per pirmąsias sąvaites: P. M. gavus 6 naujus narius, A. Kilikevičienė—4, J. Rutelionis—3, U. Doveikienė—2, K. Kilikevičius—1, Z. Juozulaitienė—1, U. Vieškelienė—1, U. Mažylienė—1, P. Mažylis—1 ir J. Urbanavičius—1. Ši atskaita paduota ne už pilnai viso mėnesio pasidarbavimą, dar trūksta kelių dienų iki pabaigai mėnesio ir galimas daiktas, kad taip narių, taip vajininkų skaičius per tas dienas padidės. Bet jau ir iš to galima matyti, kad vajaus pradžia padaryta gana gera. Viso jau prirašyta 21 naujas narys. Jei tokiu tempu ir toliau vajaus darbas eis, tai neabejojančiai reikia tikėtis, kad **Raudonoji vėliava plėvesuos ALDLD 137 kuopoj.**

Kitaip ir būti negali. Ką pasakytų kitų kolonijų draugai ir draugės, jei mes čia pat turėdami ant vietos centralinį K. V. K., be to turėdami daugiausiai apgyventą lietuvių koloniją ir tą garbę—Raudoną Vėliavą atiduotume mažiukei kolonijai. Manau, kad montrealiečių "unaras" to padaryti nedaleis. Todel draugai ir draugės, kam rūpi išlaikyti mūsų kuopos garbę, kam rūpi stiprinti mūsų klasės veikimą, įtraukiant vis daugiau ir daugiau naujų narių į savo eiles, stiprinimui jėgų prieš šelstančią reakciją, visų pareiga stengtis kuodaugiausiai gauti naujų narių į ALDLD.

ALDLD vajaus komiteto vardu dar kartą kreipiuosi į visus aukščiau minėtos kuopos narius, kviesdamas pasidarbuoti šiame vajuje ir kad sekančio mėnesio pabaigoj vajininkų lentelė būtų kur kas didesnė.

ALDLD Vajaus Kom. Narė

AUKOS

Draugas J. Misevičius, Fort William, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio išlaikymui aukavo $1.00.

Per drg. P. Matulaitytę, Montreal, Que.. drg. K. Žekonis laikraščio išlaikymui paaukavo $5.00.

Tel.: HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947
J. M. ROSENFELDAS
Lietuvis Advokatas
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.
Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

CRescent 4334
DR. DORA GORDON
DANTISTĖ
Kalba lietuviškai
5136 Park Ave., Montreal, Que.
VALANDOS:
10—12 val. ryto, 2—6 v. po piet ir 7—9 val. vak.
Penktadienių ir šeštadienių vakarais sulyg susitarimo

LA 4325 Gyv. HA 7855
S. DERGEL
Vyriškų Drabužių Siuvėjas
Norinti turėti gerus drabužius, kreipkitės pas mane
4355 St. Lawrence, Str.
Montreal

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
Medicinos Mokslą Baigęs Paryžiaus ir Strasbourgo Universitetuose, Francijoj
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 val. p.p., 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 Park Ave. Montreal, Que.

Norinti Būti Sveiki, Tvirti ir Energingi
N a u d o k i t e
Ernest Cousins Limited
175 COLBORNE ST., MONTREAL, QUE.
PIENĄ, GRIETINĘ (SMETONĄ) ir AUKŠTOS RŪŠIES SVIESTĄ
Mes samdome, be skirtumo, visų tautų darbininkus, kurių tarpe yra ir lietuvių. Mūsų patarnavimas užtikrintas anksti, vėlai, dieną ir naktį, pašaukus telefonu:
PLateau 3991
Užsakymus galima duoti ir per lietuvį milkmaną
J. Urbanavičių

Advokatas ir Notaras
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto 2, Ontario
Ofiso Telefonas: WA 5900
Rezidencijos: ME 1425
(Kalba ir vokiškai)

Ona Kutienė
Moteriškų Suknelių DEZAINORĖ—SIUVĖJA
Lietuvės moterys ir panelės, kreipkitės pas mane. Galite gauti už prieinamą kainą medžiagas ir gatavai pasiūtas.
678 Queen St., W., Toronto

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patikimiausia laivakorčių kontora. Gyvuoja jau 22 metu. Laivakortės, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Liet. TSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla